A°. 1856. N°. 102.

DINGSDAG 29 APRIL.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

De Burgemeester der stad Utrecht brengt ter kennis der Ingezetenen, dat vergadering van den Raad zal worden gehouden op Vrijdag den 2. Mei 1856, des namiddags ten één ure.

Utrecht 28 April 1856. De Burgemeester voornoemd, N. P. J. KIEN.

KENNISGEVING.

VERKIEZINGEN.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Gelet op art. 24 der wet van den 6. Julij 1850 (Staatsblad No. 39) tot regeling van de zamenstelling en de magt van de provinciale Staten, bepalende dat om de drie jaren de helft van de leden der Staten aftreedt en dat de aftredenden dadelijk weder verkiesbaar zijn.

Gezien de aanschrijving van Heeren Gedeputeerde Staten van den 7 April 1853, No. 22 (Provinciaalblad No. 40) volgens welke met den eersten Dingsdag der maand Julij 1856 als leden der voormelde Staten zullen aftreden de Heeren:

Mr. *A. H. Metelerkamp*,
Jhr. Mr. *H. A. M. van Asch van Wijck*,
C. J. van Veersen,
Mr. *P. Ras*,
Mr. *P. A. Broers* en
Dr. *G. Munnicks van Cleeff*.

Brengen bij deze ter kennis der ingezetenen, dat de verkiezing van zes leden van de voormelde Staten ter voorziening in de plaatsen der aftredenden, zal plaats hebben op Dingsdag den 13. Mei aanstaande; dat het bureau ter inlevering der stembriefjes zal gehouden worden in eene der zalen van het Stadhuis, *in te gaan aan het Oudkerkhof*, van des morgens 9 tot des namiddags 5 ure, en dat de opening der ingeleverde stembriefjes zal geschieden des daags daaraanvolgende, aanvangende des morgens ten 9 ure in het voormelde locaal.

Wordende voorts den belanghebbenden herinnerd de bepalingen der wet om *in persoon* op de plaats voor de inlevering bestemd, te verschijnen, om duidelijk den persoon aan te wijzen op wien men zijne stem uitbrengt, doch de stembriefjes niet te onderteekenen, vermits onderteekende briefjes, zoo mede die welke niet ingevuld zijn, anderen omvatten of daaraan opzettelijk zijn vastgehecht, van onwaarde moeten worden verklaard, terwijl eindelijk de belanghebbenden worden uitgenoodigd om *het stembriefje, nadat het in zijn geheel van den oproepingsbrief zal zijn afgesneden*, digt te vouwen, maar niet te sluiten of te verzegelen en om den oproepingsbrief bij de stemming mede te brengen.

Utrecht, den 29. April, 1856.

Burgemeester en Wethouders voornoemd
N. P. J. KIEN.
Ter ordonnantie van dezelven,
H. G. RÖMER.

UTRECHT 29 April.

De volgende **telegrafiesche tijding** geeft de bevestiging van de verwachting, die men had, dat de *Moniteur* heden het volledig vredesverdrag zou bevatten, met de nevenverdragen. De telegr. tijding luidt als volgt:

„De *Moniteur* bevat heden morgen het vredesverdrag. 3 overeenkomsten zijn aan het verdrag toegevoegd en tevens openbaar gemaakt.

Bij art. 4 van 't het verdrag wordt bepaald, dat de Verbondenen de bezette plaatsen zullen teruggeven; bij art 5, dat volledige en algeheele amnestie verleend wordt aan alle onderdanen der strijdvoerende magten, die zich gedurende den oorlog gekompromitteerd hebben; bij art. 6. dat de krijgsgevangenen dadelijk zullen worden in vrijheid gesteld; bij art. 7 dat Turkije wordt opgenomen in het Europeesch Statenstelsel, terwijl de mogendheden de onafhankelijkheid en onschendbaarheid van Turkije waarborgen; bij art. 8, dat in geval van verschillen tusschen de Porte en eene der kontrakterende magten, dit aan de beslissing zal moeten worden onderworpen der mogendheden, die dadelijk maatregelen zullen nemen, ten einde alle verwikkelingen te voorkomen.

„Bij de eerste overeenkomst, die bij het verdrag is gevoegd, wordt de sluiting der zeestraten geregeld. Bij het 2. wordt bepaald, dat 6 stoomschepen van 800 tonnen en 4 ligte vaartuigen van 200 tonnen, door Rusland en Turkije in de Zwarte zee zullen kunnen onderhouden worden, tot het uitoefenen der politie. Bij de 3e overeenkomst wordt vastgesteld, dat de Alandeilanden niet zullen worden versterkt, en dat er zelfs geen militaire zee-etablissement zal behouden of daargesteld worden.

„Eene verklaring betreffende de punten, die het zeeregt regelen, naar aanleiding van het voorstel van graaf *Walewski*, is bij dit alles gevoegd."

Thans zal ons morgen of overmorgen de officiële volledige mededeeling van het verdrag geworden; wij hopen, dan den tekst in zijn geheel mede te deelen. Te Londen moet de openbaarmaking reeds gister of heden geschied zijn. 't Kan dus dat de officiële tekst 't eerst over Londen wordt ontvangen. De mededeeling van de 4 artikelen, die bij de vroegere openbaarmaking niet bekend waren, gelijk die hierboven geschiedt, had ook reeds door een Dresdensch blad plaats gehad, en was dus ook langs gewonen weg ons geworden.

Van de Oostersche berigten is de opstand in Palestina de belangrijkste. Dat dat berigt nadere bevestiging verdient, blijkt ook daaruit, dat er zooveel verschil bestaat in de mededeeling. Zoo wordt over St. Jean d'Acre gemeld, dat een Christen onwillekeurig een Muzelman heeft dood geschoten, dat de Turken daarop de konsulaat-gebouwen hebben overvallen, den Pruiss. konsul en vele Christenen hebben gedood en kerken en huizen in menigte hebben geplunderd. Volgens andere berigten, was de Muzelman vermoord en was daardoor oproer ontstaan. — Nog wordt uit Alexandria gemeld, dat een verschil tusschen den zoon van *Abbas Pacha* en den onderkoning, over de erfenis van *Abbas* ter waarde van 20 millioen door 4 konsuls door den onderkoning en 4 Egyptiërs door den zoon te kiezen, zou worden bijgelegd. — Tot den terugkeer der Westersche troepen werden overal met ijver toebereidselen gemaakt. De Krim zou echter niet binnen 3 en Turkije niet binnen 6 maanden ontruimd kunnen wezen. In dezen tijd zouden echter ook de Oostenrijkers de Vorstendommen verlaten. — Men wachtte op *Aali-Pacha*, om de hervormingen met kracht overal te gelijk in te voeren.

De voortdurende nederlagen door het Parlement geleden schijnen eene ontbinding van het Parlement of eene groote wijziging in het Britsche kabinet noodzakelijk te zullen maken. In die overtuiging houden de hoofden der partijen, lord *Palmerston* en graaf *Derby*, reeds vergadering met hunne vrienden.

De Sardinische regering stelt eene nieuwe wet op de drukpers voor. Zou dit reeds het antwoord wezen op de redevoering, welke graaf *Wallewski* in het vredeskongres heeft gehouden omtrent de uitspattingen der buitenlandsche pers?

— Naar luid van een der dagbladen, zal H. K. H. Prinses *Frederik* zich tegen het midden van de maand Mei naar Berlijn begeven, ten einde H. D. zuster, H. M. de Keizerin-moeder van Rusland, aldaar te ontmoeten, maar weldra naar 's Gravenhage terugkeeren, alwaar H. K. H. de Kroonprinses van Zweden, Prinses *Louisa der Nederlanden*, te wachten zoude zijn, die alsdan op een der buitenverblijven van Z. K. H. Prins *Frederik* haren intrek zoude nemen.

:— Uit 's Gravenhage schrijft men ons:

De Eerste Kamer der Staten-Generaal zal morgen middag ten 2 ure, hare werkzaamheden hervatten.

De door de Tweede Kamer aangenomen wetsontwerpen, die thans aan de beslissing van de Eerste Kamer onderworpen zijn, zijn de volgende: 1. dat houdende bepalingen omtrent de huishouding en tucht op de koopvaardijschepen: 2. tot wijziging der wet van 1852, houdende regeling der zaken van de voormalige wees- en momboirkamers; 3. tot nadere vaststelling van het totaal van het vijfde hoofdstuk der begrooting van de staatsuitgaven voor het dienstjaar 1855; 4. tot goedkeuring van artikelen van het met Oostenrijk gesloten handels- en scheepvaartverdrag; 5. tot verhooging der begrooting wegens den arbeid der gevangenen over 1856; 6. tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting van 1856, (Haarlemmermeerpolder, stichting van een stoomgemaal op den Yssel); 7. tot inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld; 8. tot verhooging van hoofdstuk VII staatsbegrooting voor 1855 (pensioenen); en 9. tot onteigening van percelen voor de uitvoering van het plan tot verbetering en verversching met Maaswater der wateren van de zoogenaamde binnenstad van Rotterdam, en de daartoe behoorende polders.

— Gisteren werden van regeringswege aan Zijner Majesteits kommissarissen in de provincien en in het hertogdom Limburg, alsmede aan de Hollandsche en Geldersche maatschappijen van landbouw, exemplaren gezonden eener van de „Royal agricultural Society of England" ontvangen bekendmaking wegens eene in Julij aanstaande te Chelmsford te houden tentoonstelling van vee van buitenlandsche herkomst, benevens opgaven der bepalingen wegens de daarbij uitgeloofde premien en prijzen.

§— Het uitvoerig voorloopig verslag van het onderzoek in de Afdeelingen van de Tweede Kamer omtrent het ontwerp van wet op *de regeling van de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der Justitie*, geeft o. a. de volgende algemeene beoordeeling van de leden te kennen:

De meeste leden meenden de vraag of de regering zich in dit ontwerp op het goede standpunt had geplaats, ontkennend te moeten antwoorden, en verklaarden dat, vooral ten opzigte van het gekozen standpunt, het ontwerp op hen een onaangenamen indruk had te weeg gebragt. Bij de ontwikkeling van de gronden, waarop dit ongunstig oordeel berustte, werden hier reeds aangestipt de, nader meer opzettelijk ontwikkelde en in dit verslag medegedeelde, bezwaren tegen de opdragt der regtspraak in hooger beroep aan den Hoogen Raad, tegen het kassatiestelsel van het ontwerp, tegen het gemis van het hooger beroep ten criminele, tegen de inrigting der provinciale geregtshoven, enz. Maar vooral werd meer in het algemeen op den voorgrond gesteld de bedenking, dat het wetsontwerp, van het standpunt bezien waarop de Regering zich geplaatst heeft, niet voldoet aan den eisch der Grondwet. Men herinnerde daartoe, dat de regterlijke van 1838 niet dan na organisatie grooten tegenstand is ingevoerd, dat zij sedert hare invoering onophoudelijk is bestreden, als te kostbaar, en bovendien, — voornamelijk door het bovenmatig getal der hoven, ook wegens den te geringen omvang van de werkzaamheden der regterlijke ambtenaren, — als schadelijk voor de regtspleging. De grondwetsherziening van 1848, tot herstel dier gebreken den weg willende banen, schreef, met bepaling zelfs van een korten termijn, de invoering eener nieuwe regterlijke inrigting voor. Nu stonden, om aan dien eisch te voldoen, slechts twee wegen open: òf men moest als de hoofdbeginselen der tegenwoordige organisatie goed en de gebreken alleen in de toepassing gelegen zijn, met behoud dier beginselen, de bestaande inrigting verbeteren, door aanvulling van het ontbrekende, door wegneming van het overtollige, door hervorming van het gebrekkige; òf men moest, indien het kwaad in die hoofdbeginselen zelve gelegen is, voor eene radikale verandering niet terugdeinzen. Geen dezer twee wegen heeft de Regering bij dit wets-ontwerp gevolgd. De door haar zelve niet ontkende zucht om, zooveel mogelijk, alle belangen te bevredigen, heeft de zamenstelling harer wetsvoordragt blijkbaar beheerscht. Het gevolg daarvan is geweest, dat die voordragt, in plaats van grondige verbetering van het bestaande, of van eene geheel nieuwe inrigting aan te bieden, slechts eene verminking is der tegenwoordige organisatie, het kenmerk dragende van transaktie en van gemis aan een vast stelsel. Dit karakter van het wets-ontwerp is vooral blijkbaar uit de afschaffing van het kassatiemiddel, te gelijk met het behoud van dat middel, grootendeels niet meer dan voor den vorm; uit de afschaffing der provinciale hoven, te gelijk met het behoud, onder denzelfden naam van kollegien, grootendeels een anderen werkkring hebbende. Dat streven, die pogingen om aan den eisch der Grondwet te voldoen op eene wijze, waardoor men welligt de aanneming van het ontwerp meende te kunnen verzekeren, maar de zaak zelve niet genoeg behartigde, heeft tot een stelsel van organisatie geleid, in eenvoudigheid van zamenstelling en zuiverheid van beginselen, achterstaande bij de tegenwoordige inrigting, niettegenstaande al de gebreken, die men haar ten laste legt.

Er waren nogtans leden, die — afgezien van hunne bezwaren tegen sommige onderdeelen van het wets-ontwerp, — in deze ongunstige meening niet deelden. Huns inziens is de Minister van Justitie, wel verre van transaktie te beoogen, in de hoofdzaak en zonder belangrijke afwijking, getrouw gebleven aan zijn programma van 1848. Men moet

zich voor den geest brengen de ziektegeschiedenis der reorganisatie van het regtswezen, sedert dien tijd herhaaldelijk beproefd, de twee ontwerpen van 1851, de mislukking van het laatst aangebodene dier voorwerpen, de evenmin gelukte pogingen om door eene Staats-kommissie eene nieuwe regterlijke inrigting te doen voorbereiden, — om zich te overtuigen dat men geene overdrevene eischen doen en afzien moet van het najagen eener onbereikbare volmaaktheid.

Nog werden o. a. de volgende opmerkingen gemaakt:

Ofschoon verdeeld ten aanzien van de gronden, waarop zij haar gevoelen deed berusten, kwam de groote meerderheid daarin overeen, dat aan den Hoogen Raad niet moet worden opgedragen de voorgestelde regtspleging in hooger beroep, en dat dit opperste geregtshof moet blijven een hof van kassatie.

De uitbreiding van het hooger beroep tot kriminele zaken werd *door de meerderheid* verlangd, maar te gelijk *door een aanzienlijk getal* leden bestreden.

De volledigheid van het wets-ontwerp in het algemeen — en afgezien van hetgeen nog aan de bijzondere onderdeelen mogt ontbreken — werd uit driederlei oogpunt behandeld, voor zooveel namelijk gemist werd de instelling der regtbanken van koophandel, het stilzwijgen geheel bewaard werd omtrent de militaire strafregtspleging, en de aanvulling verlangd werd van deze wetsvoordragt met sommige bepalingen van het wets-ontwerp op de regtsvordering.

In vier afdeelingen werden, naar aanleiding der Memorie van Toelichting, ook de geldelijke uitkomsten in oogenschouw genomen. Vrij algemeen werd daarbij op den voorgrond geplaatst de verklaring, dat men van eene nieuwe inrigting der regterlijke magt niet *in de eerste plaats* bezuiniging verwacht. Kan zij daarvan *het gevolg* zijn, men zal het zeer toejuichen: *het doel* moet zij niet zijn.

§— In antwoord op de bedenkingen, welke in de afdeelingen zijn gerezen, omtrent het entrepôt te Rotterdam is door de regering in zijne memorie van beantwoording te kennen gegeven. Het spoedige aan de orde stellen van dit wets-ontwerp in de afdeelingen is door de regering met des te meer genoegen vernomen, vermits bij de aanneming van dit ontwerp des te eerder met de daarstelling van het entrepôt kan worden aangevangen en zij er grooten prijs op stelt, dat het gunstige jaargetijde daarvoor niet ongebruikt blijve. Voor zooverre de in het verslag voorkomende klagt de algemeene belangen van onzen handel en scheepvaart en het plaatselijk belang eener zeer aanzienlijke koopstad betreft, kan de regering de overtuiging uitspreken, dat aan die belangen niet te kort is gedaan. De thans gesloten overeenkomst, waarbij de vestiging van het station en entrepôt op de gewezen marinewerf, als de eenige daarvoor geschikte plaats, is bepaald, werd ook door het gemeentebestuur van Rotterdam tot stand gebragt. De zaak is dien ten gevolge ook in den Rotterdamschen gemeenteraad behandeld en terwijl de onderhandelingen over die overeenkomst geruimen tijd geduurd hebben, is de handel met de voorgenomene plaatsing volkomen bekend geworden, zonder daaromtrent bezwaren te hebben doen hooren, zoodat de vrees niet kan bestaan, dat hier in strijd met de plaatselijke belangen of met die van handel en scheepvaart zal worden gehandeld.

De Regering erkent, dat, ten gevolge van het handels- en scheepvaartverdrag met de Staten van het tolverbond, het verkeer langs den Rijnspoorweg hooger begunstigd is dan dat langs den Rijn. Telkens en bij aanhoudendheid, waar zich daartoe slechts de gelegenheid heeft voorgedaan, heeft de Nederl. Regering dan ook niet nagelaten om zoowel bij Pruissen als bij de andere Rijnoever-staten, door welke nog scheepvaartregten op den Rijn worden geheven, met ernst en klem op de afschaffing daarvan aan te dringen. De Regering koestert de hoop, dat in het welbegrepen belang, zoo van den handel als van de talrijke bevolking, voor welke ook op den Duitschen Rijn een onbezwaarde Rijnvaart zoo vel gewigt heeft, eindelijk aan den herhaaldelijk geuiten wensch zal worden toegegeven.

Naar het oordeel van zeer vele leden bestond er reden om zich te beklagen, dat de Staatsbegrooting voor 1856 weder eene aanzienlijke vermeerdering zou ondergaan, zelfs wanneer men aanneemt, dat de aangevraagde som van *f* 149,000 in de rij der verpligte en tevens onvermijdelijke Rijks-uitgaven moet worden gerangschikt. De Regering meent hierop te moeten antwoorden, dat reeds vóór eenige jaren de verbindtenis werd aangegaan, om de uitgave, waarvan thans sprake is, te doen plaats vinden, zoodat men haar niet tot verwijt zou kunnen strekken, wanneer zij aan eene verpligting voldeed, waaraan zij zich niet vermag te onttrekken: doch zij moet er tevens bij opmerken, dat deze uitgave geenszins met de meeste andere staatsuitgaven kan gelijk gesteld worden, daar zij geldelijke vruchten zal afwerpen, en er dus op gerekend kan worden, dat het geld, dat thans verdt besteed, later aan de schatkist behoorlijk rente zal opbrengen.

§— Aan de Tweede Kamer is een ontwerp van wet ter goedkeuring toegezonden, waarbij wordt voorgesteld, dat het batig slot van de rekening der koloniale remises over het jaar 1854, ten bedrage van *f* 10,644,140.97, worde toegevoegd aan de middelen en inkomsten over het dienstjaar 1854.

— Uit eene goede bron, zoo schrijft men aan de *Gr. Ct.*: vernemen wij thans nader, dat het waarborgkapitaal van één millioen gulden voor den aanleg van een spoorweg van Harlingen naar Rheine, enz., door de provisionele koncessionarissen op den 20. dezer *niet* was gestort, en is alzoo, volgens het vroeger besluit van z. exc. den minister van binnenlandsche zaken, die voorloopige koncessie van de heeren *Heemstra* c. s. vervallen.

Hiermede is dus het vooruitzigt verdwenen, om van die zijde de dringende behoefte aan spoorwegen in onze noordelijke provinciën vervuld te zien.

Twee jaren hielden deze koncessionarissen de zaak weder op, en de meest gunstige berigten aangaande het bijeenbrengen der vereischte kapitalen, intusschen verspreid, zijn gelogenstraft. Wij willen de bewerkers van die vertraging niet hard vallen; hunne bedoelingen zullen wel goed zijn geweest en hunne pogingen hebben hun, zoowel van eene financiële als van andere zijden, zeker vele opofferingen gekost, waarvoor zij aanspraak hebben op de erkentelijkheid der ingezetenen; maar wij merken het op als weder een waarschuwend voorbeeld, hoe nadeelig het is, dat zoolang aan partikuliere aanvragers wordt vastgehouden, en vooral ook om de ingezetenen van de noordelijke provinciën op te hooger prijs te doen stellen de gunstige wending die de zaak thans heeft genomen. Wij vernemen toch van eene wel onderrigte zijde, dat bij de Hooge Regering het voornemen bestaat, om, of voor rekening van het Gouvernement, of in allen gevalle onder krachtige medewerking en ondersteuning van het Rijk, in de noordelijke provinciën spoorwegen aan te leggen, en te zorgen voor eene spoedige verwezenlijking van dien algemeenen wensch.

Zijn wij wel onderrigt — en wij houden ons overtuigd dit te zijn, — dan moet de eerste gedachte van zoodanig plan zijn uitgegaan van Z. M. den Koning, die zoodra de vrede te Parijs was gesloten, aan een der eerste Staats-Ambtenaren bepaaldelijk het verlangen te kennen gaf, om het Nederlandsche Volk ook door deze weldaad de gezegende gevolgen van den vrede te doen ondervinden. De inwoners van alle gewesten hebben bij de uitvoering van dat werk groot belang, en wij zijn zeker de tolk van het geheele Vaderland, wanneer wij het geëerbiedigd Hoofd van den Staat, voor deze welmeenende bedoelingen de opregtste hulde met den warmsten dank toebrengen..

— In de gister, onder het presidum van den Kommissaris des Konings, te Groningen gehoudene bijeenkomst ter zake van de inpolderingen aan den Dollard, is besloten met de voorloopige werkzaamheden krachtig voort te gaan en al het noodige voor te bereiden voor de eventuele uitvoering van het zoo belangrijke plan.

— De Inschrijving van anticipatie-biljetten bedroeg op gisteren te Amsterdam *f* 1,264,000.

— In de zitting van het Prov. Hof van Zuidholland (burgerlijke kamer) heeft de heer *Eijssell*, als prokureur voor de gemeente Schoonhoven, conklusie genomen in de zaak van het bestuur dier gemeente, tegen den Commissaris des Konings in Zuidholland, ingesteld tot handhaving van zijn vermeend goed regt, op eene tusschen de rivier de Lek en den stadswal in de gemeente Schoonhoven, gelegen Uiterwaart, benevens eene daaraan belendende gracht. De konklusie strekte daartoe, dat den eischer (den burgemeester van Schoonhoven) akte wierd verleend van zijn voorbehoud van alle overige regten der gemeente Schoonhoven tegen de provincie Zuidholland, en wierd verklaard, dat de handelingen der provincie, de gemeente hadden gestoord in haar bezit van den bovengenoemden Uiterwaard en daaraan belende gracht, tusschen de rivier de Lek en den stadswal in de gemeente Schoonhoven, met bepaling, dat zij in haar bezit worde gehandhaafd, en met veroordeeling der provincie tot schadevergoeding en in de kosten.

De gedaagde zal, bij monde van den heer prokureur *Clant Schalter*, over vier weken op deze konklussie antwoorden.

— Uit Amsterdam wordt gemeld, dat Jhr. *M. Salvador* en *S. Fongers* den 27. dezer uit de cellulaire gevangenis ontslagen zijn. Zij hebben gezamentlijk de reis in een rijtuig naar Haarlem ondernomen. Bij hunne afreize waren vele nieuwsgierigen op het Leidsche plein tegenwoordig, allen stille getuigen van de afreize der ontslagenen.

Te Haarlem is Jhr. *M. Salvador* omstreeks half tien ure, 's morgens aangekomen, gezeten in zijn rijtuig en gevolgd door 8 à 9 andere rijtuigen, waarin zijne vrienden plaats genomen hadden. — Eene menigte menschen hadden zich zoowel aan de poort, welke hij binnenkwam, als in de nabijheid zijner woning verzameld. Zonder zich op te houden reed hij door de groepen heen regtstreeks naar zijn huis; en vertoonde zich op eene bovenverdieping voor een geopend raam aan de verzamelde menigte. Een detachement dragonders te paard stond op de groote markt en keerde daarop voorbij zijn huis naar de kazerne terug.

— In de Zaturdag te Rotterdam gehoudene openbare vergadering van de kommissie tot bevordering van de waarnemingen der verschijnselen op den oceaan, heeft de heer *J. van Gogh*, luit. ter zee 1e kl. en direkteur der Afdeel. Zeevaart van het Kon. Ned. Met. instituut, te Utrecht, eene doorwrochte rede uitgesproken over den nieuwen weg naar Australië, waardoor, volgens *Maury*, de ontmoeting van ijs minder gevaarlijk wordt.

— Zr. Ms. schoener Atalante, komm. luit. 2. kl. *Phaff*, is ll. Vrijdag van Portsmouth naar het Nieuwe Diep teruggekeerd.

— Den 23. Februarij is te Batavia aangekomen Zr. Ms. schroefschoener Montrado, komm. luit. ter zee 1. kl. *J. Andreae*, van Vlissingen, en den 5. Maart Zr. Ms. korvet Medusa, komm. *Berghuis*, van Texel.

— Gisteren zijn de voorjaarsvergaderingen van de algemeene synodale kommissie in het lokaal van het Depart. voor de zaken van Herv. en andere eeredienften aangevangen, onder het voorzitterschap van den weleerw. heer Ds. *H. G. J. van Doesburg*, pred. te Rotterdam.

— Te Amsterdam heeft den 26 dezer een hevige brand gewoed, in de Rooseboomsteeg, midden in de Kalverstraat. Bij dien brand zijn de beide kindertjes van een der bewoners, die met zijne vrouw afwezig was, ongeveer 3 en 1 jaar oud, jammerlijk in de vlammen omgekomen. Ook eene oude vrouw wordt vermist.

WATERHOOGTE.

Arnhem 28 *April.* 1.31 El; + AP. 8,26. Gev. 18 d.
Keulen, 27 „ 6 v. 7 d. Rijnl. Gev. 8 d.
„ 28 „ De Rijnhoogte 6 v. 5½ d. Rheinl.

Oost-Indiën.

— Met de Overland-Mail zijn berigten en dagbladen van Java ontvangen, loopende tot den 13 Maart. In het distrikt Djenggolo, onder Soerabaija, is eene praauw, beladen met passagiers-goederen, des avonds door roovers overvallen en uitgeplunderd. Acht der roovers zijn te Bankallang achterhaald en gevangen genomen. Het hoofd dier roovers en andere leden der bende waren ontkomen.

Den 1. Maart zijn te Batavia de gouvernements-goederen, van Japan aangebragt met de schepen Nederland en Henriette en Cornelia, verkocht, die *f* 171,400 hebben opgebragt.

Den 19. Feb. was de verjaardag van Z. M. den Koning te Batavia en andere plaatsen van Nederl. Indië met veel belangstelling gevierd. De gouverneur generaal had te Weltevreden audientie verleend, om de gelukwenschingen te ontvangen; van het fort *Prins Frederik* en van de ter reede liggende schepen was een koninklijke saluut gedaan, aan boord der oorlogschepen werd geparadeerd, terwijl alle overige vaartuigen met vlaggen en wimpels waren versierd. Des avonds had er een luisterrijk gala-bal en souper plaats in de Harmonie, en eene illuminatie. De bezetting en de schepelingen werden dien dag op vleesch en wijn onthaald. Aan een groot aantal veroordeelden, is bij deze gelegenheid geheele of gedeeltelijke remissie van straf verleend.

Den 28. Feb. had te Batavia de 6. algemeene vergadering plaats gehad van de *Natuurkundige vereeniging in Nederl. Indië*, onder voorzitting van Dr. *P. Bleeker*. Na den afloop der gewone werkzaamheden, zijn tot korresponderende leden benoemd Dr. *A. W. M. van Hasselt*, te Utrecht, Dr. *C. Mulder* en *M. C. van Hall* te Groningen en Dr. *J. E. de Vrij* te Rotterdam.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de bijeenkomst der Tweede Kamer van gister is de beraadslaging over het ontwerp van wet betreffende het entrepôt te Rotterdam, bepaald op aanst. Vrijdag. — Terstond daarna zal de beraadslaging plaats hebben over het wets-ontwerp, strekkende om den in art. 291 der gemeentewet bepaalden termijn voor de gemeente Amsterdam te verlengen.

De kommissie, in wier handen gesteld zijn de stukken, door den minister van buitenl. zaken ingezonden, nopens de wateraftappingen op de Maas en Zuid-Willemsvaart, heeft, bij monde van den heer *Strens*, daarover rapport uitgebragt. De konklusie van het rapport strekt om dit verslag te doen drukken en daarvan afschriften te verzenden aan de ministers van buitenl. en binnenl. zaken, onder aanbeveling dezer gewigtige aangelegenheid aan de bijzondere zorg der

Regering. — Wordt besloten, dit verslag te doen drukken: de dag der beraadslaging over de konklusie zal nader worden bepaald.

Aan de orde is de beraadslaging over het voorstel van den heer *Groen*, strekkende om, naar aanleiding van art. 115 van het reglement van orde, eene bijzondere kommissie te benoemen, om over de verzoekschriften, die omtrent de voordragt op het lager onderwijs ingekomen zijn of nog zullen inkomen, een algemeen verslag te leveren, hetzij vóór de beraadslaging, hetzij, indien het onderwerp niet in diskussie gebragt wordt, vóór het einde der zitting.

De heer *Groen* heeft het voorstel toegelicht, en daarbij aangemerkt, dat hetzelve is gegrond op het belang van het onderwerp, hetwelk in de petitien behandeld wordt, en dat ook hetzelfde is geschied in 1850, bij de behandeling der scheepvaart-wetten. Hij heeft de Kamer willen brengen op een onpartijdig standpunt. Indien de Kamer zijn voorstel afwees, zou hij meenen dat daardoor een blaam geworpen werd op het petitionnement, in strijd met de waardigheid der Kamer en met het gewigt der zaak. Hij gewaagde daarbij van het groot aantal der ingekomen adressen tegen het aangeboden ontwerp van wet op het onderwijs: van deze soort waren er meer dan 100 adressen, elk voorzien van meer dan 100 naamteekeningen; een adres uit Amsterdam was door 711, een uit Utrecht door 919 personen onderteekend, en de adressanten behoorden niet alleen tot de zoogenaamde volksklasse, maar ook tot de zeer aanzienlijke standen; zij waren niet alleen zoogenaamde orthodoxen, maar ook andere leden der hervormde kerk, en onder hen vond men vele deskundigen en, zoo als men noemt, mannen uit het vak. Ook om den inhoud en den toon verdienden die adressen een buitengewoon onderzoek.

De heer *Bosscha* heeft het voorstel bestreden. Hij verklaarde, den inhoud der adressen niet gering te schatten, en ook de bedoeling van menigen onderteekenaar te waarderen; maar het was zijne overtuiging dat de meerderheid der onderteekenaars niet geweten hebben wat zij teekenden en geen rekenschap kunnen geven van hetgeen zij willen. Aanneming van het voorstel zou beschouwd worden als belangstelling, of als beaming van hetgeen in de meeste addressen voorkomt; en dit zou een contra-petitionnement uitlokken, hierdoor zou de Kamer naar allerlei rigtingen geslingerd worden, in strijd met hare zelfstandigheid.

De heeren *Elout* en *v. Lijnden* hebben zich voor het voorstel verklaard: de heer *de Brauw* tegen hetzelve, doch de door den heer *Bosscha* ontwikkelde stelling, aangaande de onkunde van het meerendeel der petitionarissen, bestreden als eene terugzetting van het petitie-regt.

Hierna is de beraadslaging gesloten, en het voorstel *verworpen*, met 47 tegen 9 st. — *Voor* stemden de heeren *v. Lijnden*, *v. Heiden*, *Groen*, *Mackay*, *Hoffman*, *Kien*, *Elout*, *v. Reede* en *v. Foreest*.

Vervolgens is, zonder beraadslaging, met algemeene stemmen aangenomen het ontwerp van wet strekkende tot onteigening van perceelen ten behoeve van verbetering der wateren van Rotterdam.

Na het uitbrengen van verslagen is de Kamer gescheiden tot morgen.

ITALIE.

ROME, 21 April.

De versterking van ons Fransch garnizoen wordt binnen een paar dagen verwacht. Dezelve zal bestaan uit 2 reg. inf. van linie, een reg. dragonders en eene afdeeling veld-artillerie. De kardinaal *Giacomo Fransoni* is gisteren, in den ouderdom van 81 jaren, overleden. Als chef van de propaganda was de leiding der missiën in alle 5 werelddeelen in zijne handen.

TURIJN, 24 April.

De Kamer der afgevaardigden heeft gisteren eene wet aangenomen, krachtens welke, de buitenlanders, die zich op het eiland Sardinië wenschen neder te zetten, na 5 jaren, en Italiaansche ingezetenen na 2 jaren het burgerregt bekomen.

De eerste divisie onzer troepen heeft den 21 dezer de Krim, aan boord van Engelsche schepen, verlaten.

De zieken worden naar Barignano gebragt; het hoofdkwartier zal in Genua komen.

DUITSCHLAND.

WEENEN 27 April.

Hier is ook het berigt ontvangen, dat Naplouse, bij Damaskus, in vollen opstand is, ten gevolge van het vermoorden van een Turkschen bedelaar door een Engelschen Zendeling. (Zie Triest).

WEENEN 28 April.

Het dagblad van Milaan deelt eene korrespondentie mede uit Turin, waarin gemeld wordt, dat bij het Sardinische ministerie van justitie eene wet ontworpen wordt op de drukpers. Daarin zal voorgesteld worden, dat de dagbladen eene kautie zullen moeten stellen en dat zij, na vijf malen eene veroordeeling ondergaan te hebben, opgeheven zullen worden.

De prelaat Franzoni is tot kardinaal benoemd en zal naar Turin terugkeeren.

BERLIJN, Maandag 25 April.

Uit Petersburg wordt gemeld: De minister van het keizerlijk Huis, graaf *Adlerberg*, is in plaats van graaf *Alexis Orloff*, thans president van den Rijksraad, tot chef van het keizerlijk hoofd-kwartier benoemd.

— Het bevestigt zich, dat de keizer van Rusland het ontslag van den graaf *van Nesselrode*, minister van buitenlandsche zaken, heeft aangenomen, en, gelijk gezegd is, prins *Gortchakoff* tot zijnen opvolger heeft benoemd. De heer *Tolstoï* is tot adjunkt-minister van buitenlandsche zaken aangesteld.

De beurs was heden te Berlijn flaauw. 4 pCt. $96^1/_2$; bank. 136.

KONINGSBERGEN, 25 April.

In plaats van de Engelsche en Fransche oorlogschepen, welke gedurende de laatste jaren de reede van Memel bezochten, is eergisteren een Russiesch stoom fregat voor het eerst in die haven verschenen en heeft de stad met saluut schoten begroet.

— Uit Stokholm schrijft men van den 21 April, dat Prins *Oskar*, de 2. zoon des konings, den 8 Mei zijne reis naar Parijs zal aanvaarden. Van daar zal hij Brest en Charbourg bezoeken, en zich naar Engeland begeven. In de maand Julij zal hij naar Zweden terug keeren.

HAMBURG, Maandag 28 April.

De uitsluitend Deensche partij heeft, op hare beurt, in de zitting van den Opperraad, op den 26 April, door den mond van den bisschop *Monrad*, aan hare chefs eene motie gedaan ter herziening van de konstitutie.

TRIEST, Zaturdag 26 April.

Berigten uit Beijrut, in Tripoli, van den 14 April, deelen het berigt mede, dat in de Turksche stad Nablus of Naplouse, provincie Damaskus, een opstand plaats heeft. Het oproer is ontstaan door dien een Engelsche zendeling twist met een Turk heeft gekregen en hem heeft gedood. De Turken hebben daarop de Christenen aangevallen, den Pruissischen Konsul vermoord, de kerken en huizen der Christenen opengebroken en andere wandaden gepleegd. Bij het vertrek van den post waren de Konsuls der andere mogendheden bij een, om te beraadslagen.

ENGELAND.

LONDEN, Zondag 27 April.

De *Observer* berigt, dat morgen de ratifikatiën van het vredesverdrag zullen uitgewisseld worden. De graaf *Marshall* zal den inhoud van het vredesverdrag op al de publieke plaatsen laten afkondigen. Het geheele verdrag zal aan het Parlement worden medegedeeld. In al de kerken zullen dankgebeden worden gedaan, en zullen er publieke vermakelijkheden plaats hebben.

Graaf *Derby*, chef der oppositie, heeft zijne aanhangers bij zich geroepen, om te beraadslagen over te nemen maatregelen tegen het bestaande kabinet. Van zijn kant, heeft lord *Palmerston* ook zijne aanhangers bij zich gevraagd, om zich te verstaan in het bestrijden van de oppositie. In de zitting van het Huis der Gemeenten zal de parlementaire strijd beginnen over de kapitulatie van Kars.

— Graaf *St. Germans* sloeg eergisteren in het Huis de tweede lezing van het wetsontwerp voor, waarbij het huwelijk van een man met de zuster zijner overledene huisvrouw vergund zou worden. Na langdurige diskussien werd de motie, even als in 1851, verworpen, ditmaal met 43 tegen 24 stemmen.

— Jl. Vrijdag werd aan de Fransche en Hollandsche zee-officieren, die naar Engeland waren gekomen om de revue der vloot bij te wonen, in de koninklijke school voor de zeevaart een groot banket aangeboden.

— 28 *April*. Gek. 92; Sp. 3 pCt. 44; $1^1/_4$ pCt. $23^1/_4$; Rusl. 5 pCt. $104^1/_2$; $4^1/_2$ pCt. $94^1/_2$; Holl. 4 pCt. 93; $2^1/_2$ pCt. $63^1/_4$; Sard. 5 pCt. $94^1/_2$; Braz. 99.

FRANKRIJK.

PARIJS 27 April.

Heden morgen heeft aan het ministerie van buitenl. zaken de uitwisseling plaats gehad van de ratifikatiën van het vredesverdrag; graaf *Walewski* presideerde weder. De gevolmagtigden waren in groot kostuum. Aanwezig waren voor Oostenrijk baron *v. Hubner*, voor Frankrijk graaf *Walewski* en baron *Bourqueney*, voor Groot-Brittanje lord *Cowley*, voor Pruissen baron *v. Hatzfeld*, voor Rusland graaf *Orloff* en baron *v. Brunnow*, voor Sardinië graaf *de Villamarina* en voor Turkije *Aali-Pacha* en *Mehemed Djemil Bey*. Ten 10 ure waren de sekretarissen der ambassades bijeen, om de stukken na te zien. Er is door deze gevolmagtigden een proces verbaal opgemaakt van de uitwisseling der ratifikatiën.

Morgen zal het verdrag aan de beide Wetgevende Ligchamen worden medegedeeld en Dingsdag het stuk door den *Moniteur* worden medegedeeld.

Graaf *Cavour* is heden reeds naar Turijn terug gekeerd, zeer voldaan over de houding, die de Fransche regering in het Italiaansche vraagstuk wenscht aan te nemen.

De Russiesche ratifikatie is eerst Vrijdag avond hier aangebragt. Men verneemt reeds, dat de prijzen van alle zaken te Moskou rijzende zijn in 't vooruitzigt van de krooning, welke plegtigheid dus alleen door zeer gefortuneerde personen zal kunnen worden bijgewoond.

PARIJS, Maandag 28 April.

Keizer *Alexander* heeft een brief aan zijn gevolmagtigd minister op het kongres. aan graaf *Orloff*, gezonden, waarin hij zegt, dat het verdrag, den 30. Maart te Parijs gesloten, het zegel heeft gezet op het werk der bevrediging. De Czaar heeft door zijne bemoeijing dien vrede bekrachtigd, die door zijn vader zoo opregt gewenscht was. Bezield met dezelfde gevoelens, heeft hij de voorstellen aangenomen, zoodra hij het oogmerk bereikt zag, dat keizer *Nikolaas* zich had voorgesteld, om namentlijk het lot en de regten van de Christenen in het Oosten te verzekeren. De vervulling van die zending heeft de verwachting van den Czaar voldaan, die daarover zijne tevredenheid betuigt, door den graaf *Orloff* tot de waardigheid van president van den Rijksraad te benoemen.

Het vredestraktaat, met alle de daarbij behoorende stukken, is heden op het bureau van de Kamer der afgevaardigden gedeponeerd, hetgeen van de zijde der Kamer aanleiding heeft gegeven tot eene demonstratie ten gunste van *Napoleon III*.

MARSEILLE, 26 April.

Met de paket-stoomboot de Thabor heeft men tijdingen uit Turkije's hoofdstad tot den 17 April en uit de Krim van den 15 dezer. De vrede had op vele plaatsen den gewenschten uitslag op den handel. Te Kamiesch en te Balaklava had de koophandel zich met veel levendigheid hervat.

Te Konstantinopel was den 17 April het besluit afgekondigd, waarbij de onteigening van de gronden voor den ijzeren spoorweg wordt bevolen. Verscheidene Fransche schepen, als la Grenade, la Flèche, l'Eclair en la Flamme zijn met troepen aan boord den Bosphorus reeds gepasseerd. Volgens de *Presse d'Orient*, zal de ontruiming van de Krim drie maanden duren en die van Turkije 6 maanden. Men zeide, dat de maarschalk *Pelissier* tegen het einde van April naar Konstantinopel zou vertrekken en van daar dadelijk naar Parijs zal terugkeeren. De ontruiming der Fransche troepen zal geregeld volgens de nummers der divisien plaats hebben.

De helft der Sardinische troepen bevindt zich reeds op Engelsche schepen, om naar Genua te vertrekken, alwaar die troepen verwacht worden.

De Fransche schepen Trident en Jemmapes hebben 4000 Fransche soldaten aan boord genomen, wier diensttijd verstreken is, en die dus het eerst naar Frankrijk terugkeeren.

De zieken zullen vooreerst in de hospitalen verzorgd worden, *Vely-pacha*, gouverneur van Kandia, had 18000 oranjeappels voor de Fransche zieken gezonden.

De blokkade van de Krim was den 16. April opgeheven.

Het reglement betrekkelijk de gemeenschap tusschen de Russen en de bondgenooten was afgekondigd, als ook een stelsel van passen. Aan de soldaten werd een verlof van drie dagen verleend als eene belooning. Het weder was in de Krim uitmuntend en had de beste uitwerking op de gezondheid der troepen. De ziekte verminderde dan ook.

De maarschalk *Pelissier* had een bezoek bij den Russischen generaal *Luders* gebragt, die hem den 14. April een tegenbezoek had gegeven. De maarschalk had een dejeuner aan de Russische opperofficieren aangeboden, waarop de meest vriendschappelijke en vertrouwelijke toon tot het einde toe geheerscht heeft. De generaal *Luders* had des avonds de tooncelvoorstelling bijgewoond.

Het *Journal de Pera* deelt het berigt mede, dat de beweging der Perzische troepen op Herat niet tegen de Engelschen is gerigt, maar tegen *Dost-Mohamed*, die de naburige provinciën laat plunderen en Korazan bedreigt.

De berigten uit Alexandrië (Egypte), door de Valetta aangebragt, melden, dat aldaar belangrijke sommen op de granen verloren worden en men er faillieten te gemoet zag. De granen zijn aldaar, even als op andere plaatsen, en ook hier in Marseille, belangrijk gedaald.

Intusschen was de inschrijving van 45 millioen voor de doorgraving van de landengte van Suez in drie dagen volgeteekend. *Saïd-Pacha* had voor 2 millioen ingeteekend, namens zijn leger en zijne garde.

Te Napels was voor 20,000 dukaten ingeschreven voor den aanleg van den ijzeren spoorweg naar Brandisi. Deze lijn zal Napels aan de Romeinsche Staten verbinden.

De kooplieden, die zich van hier en van Toulon naar het kamp van Var begeven, hebben eene waarschuwing bekomen, dat zij aan eene quarantaine in dat kamp zullen onderworpen zijn.

ADVERTENTIEN

, Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, Vrouwe M. E. M. VAN VOORST VAN BEEST, geb. RUIJS.
Utrecht, 27 April 1856.

, Heden beviel zeer voorspoedig van een *ZOON* G. E. LEIGNES BAKHOVEN, geliefde Echtgenoot van J. A. LEIGNES KRUSEMAN.
Amsterdam, 28 April 1856.

, Middelburg, den 24. April 1856. Heden overleed, in den ouderdom van twee en zestig jaren, de WelEdel Geboren Heer Mr. J. G. HINLOPEN, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Oud Lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal.

, Voor de vele bewijzen van deelneming tijdens de bevalling zijner Echtgenoote, betuigt de ondergeteekende, mede namens haar, zijnen opregten dank.
Utrecht, 29 April 1856. C. BAHNSEN, Apotheker.

, Voor de menigvuldige blijken van deelneming bij de bevalling mijner Echtgenoot, betuig ik, ook namens haar, mijnen opregten dank.
Utrecht, 29 April 1856. J. W. OOSTERBAAN.

PARK TIVOLI.

, De opening van genoemd PARK zal plaats hebben op Donderdag den 1. Mei 1856, met **groot Militair Harmonie Concert**, onder de directie van den Heer PATZER, des namiddags ten 6 ure.

NB. HH. abonnés worden vriendelijk verzocht de diplomas aan het Contrabureau te vertoonen; zonder diploma zal men verpligt zijn de gewone entree te betalen.

Aanvang ten 6 ure.
Entree 25 Cents.
Kinderen 15 Cents.
De ondernemer,
J. WOLTERS.

, Wordt aan het geëerde publiek ter kennis gebragt, dat in het Koffijhuis *het Metalen Kruis*, te Utrecht achter den Dom, **Muzyk** zal worden gegeven door de Famille HELT, Dingsdag, Woensdag en Donderdag den 29, 30 April en 1 Mei 1856, aanvang nemende des avonds ten 9 ure.
W. C. VAN NUUS.

, Met de aanstaande verkiezingen, voor de Provinciale Staten, verlangt de ondergeteekende als Lid niet weder in aanmerking te komen.
Amersfoort den 28. April 1856.
H. G. VAN DEN BERGH.

Vergadering van de Kiezersvereeniging „Trouw moet blijken."

, Ter verkiezing van Kandidaten voor het Lidmaatschap der provinciale Staten in het hoofdkiesdistrict Breukelen, op Zaturdag den 3. Mei 1856, des middags ten *twaalf* ure, in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, op de Mariaplaats, te Utrecht. EYCK VAN ZUILICHEM, *voorzitter.*
J. N. BASTERT, *Secretaris.*

, De Schuldeischers in het Faillissement van CORNELIS BAKKER, Broodbakker te Utrecht, worden opgeroepen tegen Dingsdag den 13. Mei 1856, des voormiddags ten 9 ure, in het gebouw der Arrondissements Regtbank te Utrecht, tot het aanhooren der rekening en verantwoording.
De Curators,
Mr. M. M. VAN BAUMHAUER.
Mr. A. S. VAN HENGELAAR.

ACTE VAN VENNOOTSCHAP.

, Bij onderhandsche acte van Vennootschap van den 26. April 1856, hebben wij ondergeteekenden gecontracteerd om in Vennootschap Handel in Wijnen te drijven onder de firma van VERNÈDE & ANDRAU, waarbij ieder der deelgenooten de naamteekening der Vennootschap hebben en zich zullen belasten met het uitvoeren van Commissiën en alles wat verder tot de uitoefening van genoemde Wijnaffaire betrekking heeft; genoemde Vennootschap is aangegaan voor den tijd van *Tien* achtereenvolgende jaren, aanvangende met ultimo April 1856 en eindigende den eersten Mei 1866.
Te Utrecht den 28. April 1856.
D. J. H. VERNÈDE.
L. F. H. ANDRAU.

, De Intendant in de 2de Militaire administratieve Directie zal, onder nadere approbatie van het Ministerie van Oorlog, op Woensdag den veertienden Mei 1856, ten behoeve der Garnizoens Bakkerij te Utrecht, aanbesteden de leverancie van:

		wegende minstens
8 Lasten	RIJN TARWE	77 ℔ het mud.
2 „ en 4 mudden	ROGGE	72 ℔ „

De voorwaarde tot deze aanbesteding liggen van den dag der aankondiging dezes, op het bureau van voornoemden Intendant voor de gegadigden ter lezing; zullende wijders de monsters, en het omslag van het Inschrijvingsbillet van het zelfde merk moeten voorzien wezen.
Utrecht, den 28. April 1856.
De Intendant voornoemd,
DE WATTEVILLE.

, Men zal op Zaturdag, den 24 Mei 1856, des namiddags ten één ure, te Utrecht Achter St. Pieter, in het lokaal van Verkoopingen, in het openbaar verkoopen:

No. 1. Zeven Bunders, 67 Roeden, 20 Ellen extra goed BOUW- WEI- en HOOILAND, van ouds genaamd: een *VIERTEL*, gelegen in de gemeente Maartensdijk, onder Oostveen, in de Zevenentwintig Hoeven, tusschen de Hoofddijksche Wetering en den Blaauwkapelschen weg.

No. 2. Veertien Bunders, 52 Roeden, 20 Ellen extra goed WEI- HOOI- en BOSCHLAND, gelegen in de gemeente Harmelen, in den polder REIJERSKOP, tusschen de Reijerscopperkade en de Vliet.

Breeder bij billetten en nader onderrigt ten kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht.

, Men zal op Donderdag 5 Junij 1856, 's middags ten 12 ure, in het Logement *de Eenhoorn* te *Maarssen*, ten overstaan van den Notaris I. J. VAN DEN HELM, gevestigd aan de Blaauw Kapel, gemeente Maartensdijk, verkoopen:

No. 1. De in volle werking zijnde gerenommeerde RIJTUIGFABRIEK *NIEUW HOOP*, tevens ingerigt tot vervaardiging van *Spoorwagens*, alsmede tot *Koper-* en *IJzergieterij*, bijzonder gunstig gelegen te *Maarssen* (bij *Utrecht*) aan de rivier *de Vecht*, zeer nabij het station van den Rijnspoorweg, bevattende een solide HEERENHUIS, met afzonderlijk staand kantoor en Bovenwoning, zeer ruim en aanzienlijk FABRIEKGEBOUW, met daarin zijnde *Stoommachine*, *Smederijen*, *Rijtuigmakers-*, *Zadelmakers-*, *draaijers-* en *Schilderswerkplaatsen*, *Magazijnen* en verdere getimmerten, te zamen groot 26 roeden, 90 ellen, alsmede al de daartoe behoorende vaste en losse *Gereedschappen*, voorhanden zijnde *Rijtuigen* en *Materialen*.

Alles te aanvaarden 15 Junij 1856.

No. 2. Een HEERENHUIS met ERF en TUIN, gelegen te *Maarssen*, aan de rivier *de Vecht*, bevattende 5 Kamers, 2 Alcoven, Domestiekenkamer, Keuken, Kelder, Zolder, enz.

No. 3. Een HEERENHUIS met ERF en TUIN, staande naast het perceel nommer twee, bevattende 5 Kamers, Domestiekenkamer, Keuken, Kelder, Zolder, enz.

No. 2 is verhuurd tot 1. Mei 1858 à *f* 225 per jaar en 2 jaar in optie en No. 3 tot 1 Mei 1857 à *f* 190 per jaar en 1 jaar in optie.

Een en ander kan in iedere week bezigtigd worden te weten:

No. 1 Dingsdag, Woensdag en Vrijdag van 9 tot 12 uur en No. 2 en 3 Dingsdag en Vrijdag van 11 tot 3 uur.

Op vertoon van een toegangbillet, af te geven door voorn. Notaris of den Heer F. H. VAN DEN HELM te *Maarssen*, ten kantore van welken laatstgenoemde de veilcondities, benevens den inventaris der fabriekgereedschappen, rijtuigen en materialen 14 dagen te voren ter visie zullen liggen. Brieven franko.

, Te Driebergen, Doorn, Maren of omstreken worden te Huur gevraagd voor een Heer twee gem. KAMERS, bediening, Tafel, enz., geschikt voor zomer en winterverblijf. Adres franco onder lett. CZ., met opgave van prijs, aan het bureau dezer Courant.

, **Te HUUR,** dadelijk te aanvaarden, in een tochuis, een ruim **burgerbovenhuis,** met vrijen opgang, bestaande in 3 kamers, vrijen zolder, kelder en bleekveld, regen- en pompwater; even buiten de Waardbarrière; schoon gezigt op stad en singel, voor *f* 150 's jaar. Te bevragen bij L. HES aldaar.

, Voor de zomermaanden wordt te Driebergen bij Prot. lieden in Huur aangeboden, drie gedeeltelijk gemeubeleerde KAMERS met Keuken, Kelder, ruimen Zolder en Tuin. Brieven franco onder lett. D. bij J. W. EVERTZ, Boekverkooper te Zeyst.

, Men verlangt bij eene Burger Jufvrouw of Weduwe zonder kinderen, van middelbaren leeftijd, P. G., eene of twee ongemeubeleerde KAMERS en gelegenheid tot koken te vinden, voor een paar eenige menschen, bij maand of jaar; daar grond of tuin bij de woning is zal de voorkeur genieten. Men vervoege zich met franco brieven lett. L. G. aan het bureau dezer Courant.

Zwem- en Bad-Inrigting.

, De ondergeteekende berigt bij deze, dat de ZWEMSCHOOL op Donderdag den 1. Mei 1856 weder geopend zal zijn.
De Directeur,
A. J. ABSPOEL.

, De ondergeteekende heeft de eer de Dames te berigten, det zij de modellen van **Hoeden** en **Mutsen** voor dit saizoen uit Parijs ontvangen heeft.
J. E. VAN DEN BERG.
Utrecht, 28 April 1856. Korte Nieuwstraat, wijk F. No. 193.

VERMIST,

, Een Brief, bevattende een BANKBILLET van *f* 1000.— No. 709, 12 April 1852. Verzonden per Post, den 25 April 1856, des avonds ten 9 ure, van s'Gravenhage naar Utrecht. Men wordt verzocht op nummer en datum van het bankbillet opmerkzaam te zijn en hetzelve bij voorkomen aan te houden. — Adres Bureau Utrechtsche Courant.

Marktberigten.

Op den 26 April zijn te Utrecht ter markt gebragt: 917 mudden Tarwe, 521 m. Rogge, 572 m. Boekweit, 612 m. Haver, 43 m. Garst, 262 m. Duiven- en Paardenboonen, 444 m. Aardappelen en 3249 ponden Boter.

Aan de Grannmarkt was de handel in Tarwe en Rogge vrij levendig, en werd de Tarwe 50 Cts., de Rogge 25 cts. per mud hooger verkocht als den vorigen marktdag.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

April.	Uren.	Wind-rigt.	Wind-kr.	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerkingen.*
			N. ℔						
27	2	wzw.	9.0	746.76	59.9	— 0.7	0.73	0.7	Bewolkt.
	10	n.	2.0	49.05	44.8		89	0	Idem.
28	8	ono.	0.5	49.50	44.4		84	0.1	Zw. bewolkt.
	2	no.	1.5	49.52	51.8	— 6.1	65	0	Idem.
	10	n.	0.5	49.88	45.5		79	0	Betrokken.
29	8	ono.	0.0	50.13	46.9		77	0.3	Bewolkt.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 28 April 1856.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld ...	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$62\frac{1}{2}$	$62\frac{5}{8}$	$62\frac{1}{2}$
dito dito	3 „	$74\frac{5}{16}$	$74\frac{1}{2}$ -	$74\frac{5}{16}$
dito dito	4 „	$92\frac{5}{16}$	$92\frac{9}{16}$	$92\frac{5}{16}$
Handelmaatschappij .	$4\frac{1}{2}$ „	129		
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.*	5 „	$101\frac{3}{8}$	$101\frac{1}{2}$	$101\frac{3}{8}$
Obligat. 1828 & 1829	5 „	$100\frac{3}{8}$		
Certifikaten 1840...	4 „	$81\frac{1}{8}$	$81\frac{1}{4}$	$81\frac{1}{8}$
Cert. bij *Stieglitz* N.	4 „	$80\frac{5}{8}$		
dito Adm. te Lond.	$4\frac{1}{2}$ „	$92\frac{1}{2}$		
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500		156		
Obligatien.	4 pCt.	$76\frac{1}{4}$		
SPANJE.				
Obligatien	$1\frac{1}{4}$ pCt.	$23\frac{7}{8}$	24	$23\frac{15}{16}$
dito	3 „	$44\frac{1}{8}$		
Binnenl. Schuld ...	3 „	38	$38\frac{1}{2}$	$38\frac{1}{4}$
Amortisable		$6\frac{15}{16}$		
Bewijzen Koepons ...		$5\frac{1}{16}$		
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll en Co.*	4 pCt.	67		
Oblig. Metaliek ...	5 „	$78\frac{7}{8}$	$79\frac{1}{8}$	$78\frac{7}{8}$
Oblig. N.	5 „	$83\frac{7}{16}$	$83\frac{9}{16}$	$83\frac{7}{16}$
dito dito La B. ...	5 „	$83\frac{7}{16}$	$83\frac{9}{16}$	$83\frac{7}{16}$
dito dito	$2\frac{1}{2}$ „	40	$40\frac{1}{8}$	40
BELGIE.				
Certifik. bij *Rotschild*	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$51\frac{5}{8}$		
PORTUGAL.				
Obligatiën	3 pCt.	$44\frac{11}{16}$	$44\frac{7}{8}$	$44\frac{11}{16}$
AMERIKA.				
Grenada, Oblig. ...	$2\frac{1}{2}$ „	$17\frac{1}{16}$		
Mexiko, Obl. 1851 £100	3 „	$20\frac{7}{16}$	$20\frac{3}{4}$	
Noord-Amerik. Am. Bank-act.		$1\frac{9}{16}$		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Buitengewone vergadering
DER
STATEN VAN DE PROVINCIE UTRECHT.

Zitting van den 17. *April* 1856.

(*Vervolg.*)

De heer *Bastert* meent dat dezelfde bezwaren ook in het amendement van den heer *v. Asch v. Wijck* blijven bestaan. Al geschiedt de bezorging binnen het distrikt, zoo blijft zij toch kostbaar, aangezien men er dan een bode voor moet nemen. Een ander bezwaar ontmoet men bij de verzending per post, want de ingelanden zullen, zegt men, niet gaarne een stuiver betalen; spr. wenscht te vragen of men hieraan niet te gemoet zou kunnen komen door de brieven onder kruisband per post te verzenden, hetgeen voor de 757 kiezers in 6 jaren slechts *f* 7,57 zou bedragen.

De *Voorzitter* zegt der vergadering in overweging te moeten geven of men zich niet te veel met de détails, hij zou bijna zeggen kleinigheden bezig houdt, om zelfs te bepalen dat de brief b. v. onder kruisband ad een cent port zal verzonden worden. Spr. gelooft dat dergelijke kleinigheden aan de exekutie moeten worden overgelaten, wijl men anders in honderde kleinigheden zou afdalen, die waarlijk niet het onderwerp van het reglement uitmaken.

De heer *Ackersdijck* wijst nogmaals op het eenvoudige en minst kostbare van de door hem voorgestelde verzending. De heer *v. Asch v. Wijck*, zegt hij, beroept zich op eene wet, die iets anders bevat; het is geheel iets anders een deurwaardersexploit ten uitvoer te brengen of een oproepingsbrief te bezorgen, het eerste is zeer kostbaar, maar de verzending per post vindt Spr. minder bezwarend dan die jaarbodes.

De heer *Bastert* is het met den voorzitter eens, dat men bij het reglementeeren niet te veel in details moet treden. Spr. meende echter een middel aan de hand te moeten geven om de verzending zoo goedkoop mogelijk te maken, maar heeft er geen amendement van gemaakt.

De heer *Harmsen* zegt het voorstel van den heer *Asch van Wijck* te zullen ondersteunen, vooral zegt Spr. omdat er dikwijls omstandigheden zijn voorgekomen, dat de brief wel was verzonden maar niet ontvangen.

Het amendement van den heer *Ackersdijck* wordt nu in stemming gebragt en met 26 tegen drie stemmen verworpen. Voor hebben gestemd de heeren *Laan*, *van Voorthuizen* en *Ackersdijck*.

Het amendement van den heer *Asch van Wijck* wordt daarop aangenomen met 19 tegen 10 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren *v. d. Poll*, *v. Nooten v. Beeck Calkoen*, *v. Tuyll v. Zuylen*, *Spengler*, *Bastert*, *Strick v. Linschoten*, *Verloren*, *v. Hoytema*, *Schas*.

Door deze aanneming is het voorstel der Komm. dus komen te vervallen.

ART. 34. De stemming geschiedt met beslotene en ongeteekende briefjes.

De heer *Broers* vraagt, of hier niet eene vergissing heeft plaats gehad, en *besloten* had moeten zijn *gesloten*.

De heer *v. Tuyll* zegt hierop, dat de Komm. het woord „besloten" gebezigd heeft, omdat zulks in de afdeelingen uitdrukkelijk werd verlangd.

De heer *v. Hoytema* zegt, dat de komm. voor zich zelve eigenlijk geen grond zag om het woord besloten te bezigen.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat besloten een ongebruikelijk woord is en aanleiding zou kunnen geven tot misverstand. Spr. stelt dus als amendement voor de woorden „besloten en" weg te laten.

De heer *v. Beeck Calkoen* zegt dat bij het systema van verkiezingen is aangenomen, dat de brief moest zijn niet toegevouwen maar besloten, om niet te laten zien voor wien gestemd is; hij behoeft echter niet verzegeld te zijn.

De heer *Ackersdijck* merkt op, dat de stembriefjes toegevouwen maar niet gesloten moeten zijn. Spr. ziet dus geene noodzakelijkheid om er iets van te zeggen.

De heer *Asch van Wijck* wijst op art. 77 der provinciale wet, waar die uitdrukking mede voorkomt.

Het amendement van den heer *Ackersdijck* wordt daarop met 16 tegen 13 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de heeren: *v. d. Poll*, *v. Nooten*, *v. Beeck Calkoen*, *van Tuijll v. Zuijlen*, *Spengler*, *Bastert*, *Verloren*, *van Berkel*, *Voortman*, *Broers*, *v. Asch v. Wijck* en *de Heus*.

Art 34 wordt nu zonder hoofdelijke omvraag aangenomen, waarna de *Voorzitter* voorstelt, wegens het vergevorderde uur, de vergadering te verdagen tot den volgenden morgen ten 11 ure.

De heer *Bastert* geeft de vergadering in overweging, de zitting tot Dingsdag den 22. April te verdagen.

De heer *Verloren* zou wenschen dat de zitting des avonds wierd gekontinueerd, vooral omdat vijf leden ook zitting hebben in de kommissie voor het reglement van het waterschap Woerden, welke vergadering den 28. aanvangt, en hij met een ander lid der Komm. van dit gewijzigd ontwerp, ongaarne deze beraadslagingen zouden missen, waarom hij het voorstel van den voorzitter ondersteunt.

Het voorstel van den *Voorzitter* wordt nu in stemming gebragt en met 19 tegen 10 stemmen aangenomen, zoodat de vergadering den volgenden dag ten 11 ure bijeenkomt.

Tegen hebben gestemd de heeren: *v. d. Poel*, *Melelerkamp*, *Voet*, *Bastert*, *Strick van Linschoten*, *Ackersdijk*, *Harmsen*, *Huydecoper van Maarsseveen*, *Schas* en *de Heus*.

Zitting van 18 *April*.

Tegenwoordig zijn 29 leden. Afwezig de heeren *Ras*, *Broers*, *Munnicks v. Cleeft*, *de Heus*, *Kien*, *v. d. Bergh*, *Wijers*, *de Louter*, *Harmsen*, *Menso*, *v. d. Poel*, *Strick v. Linschoten*, *v. d. Poll* en *v. Huidecoper v. Maarseveen*.

De Voorzitter herinnert de leden, dat in de zitting van den vorigen dag, de komm. is opgedragen eene nieuwe redaktie voor te stellen van de 3 artikelen na art. 27 in te lassen, waardoor tevens art. 28 komt te vervallen.

De heer *v. Hoytema* brengt als lid der komm. deze nieuwe artt. ter tafel, inhoudende in substantie de art. 43, 44 en 45 van het reglement, door Gedep. Staten voorgesteld. De komm. moet opmerken, dat er thans eene verandering in de termijnen noodzakelijk zal worden. Zoo zal in art. 25 de eerste week van Maart moeten veranderd worden in 2^e^ week van Februarij, en zoo vervolgens, omdat de termijnen in onderling verband met elkaâr staan. De komm. geeft dit slechts voorloopig te kennen, ofschoon zij wenscht, dat al wat tot de termijnen behoort, later worde behandeld, na de geheele aanneming van het reglement. Volgens art. 30, moeten de verkiezingen, op den 8. Mei zijn afgeloopen, zoodat de verklaring van den gekozene voor .. Junij moet zijn terug ontvangen. Men heeft gemeend dezen termijn niet later te kunnen stellen dan 1 Junij, en daarbij heeft het Kollegie geen tijd genoeg tot het opmaken van de lijsten, want eerst in de helft van Januarij ontvangt het de lijsten van het kadaster, en het heeft dan slechts 3 weken voor het opmaken der kiezers-lijsten over. Daarom heeft de komm. het nog te meer betreurd, dat art. 44 van het Reglement van Gedep. Staten, betrekkelijk het exekutoir verklaren der kiezerslijsten door Gedep. Staten is aangenomen, dewijl dit art. eene beschikking vordert, die zelfs de heer *Ackersdijk*, de voorsteller dezer verandering niet kan bedoeld hebben. Het nazien der lijsten door Gedep. Staten, voor zooverre dit de kiezers betreft, die zich bezwaard rekenen, kon voor dien tijd geschieden, maar moet men ook het exekutoir verklaren na het appel en de vaststelling der lijsten door het kollegie, aan Gedep. Staten overdragen, zoo als nu in art. 44 geschiedt, dan hebben dezen langer tijd daarvoor noodig. Maar de vergadering heeft het eenmaal aangenomen. Ten aanzien der termijnen moet de komm. opmerken, dat, wil men niet van 1. Junij afwijken, dan de lijsten niet later dan in de laatste week van Februarij moeten opgemaakt zijn. Alleen heeft men gevraagd, of het niet mogelijk ware de aftreding op 1. Julij te doen plaats hebben. Daartegen is een bezwaar: de begrooting moet reeds op 1 Aug. klaar zijn, anders kan die niet door Ged. Staten voor 1 Sept. worden nagezien. Om daartoe te geraken, moet de begrooting in eene vereenigde vergadering worden gebragt, en dus moeten de hoofdingelanden voor 1 Aug. zijn gekozen. Nu kan het zijn, dat er eene herstemming noodig is, en dan komen alle termijnen 3 weken later, waarom de Komm. bevreesd is, dat de hoofdingelanden niet voor Aug. zullen gereed kunnen zijn, om hunne funktien te aanvaarden. Maar wanneer de gekozene het dan weder niet aanneemt, dan is er eene lakune. De aanvang van het dienstjaar zou dus veranderd moeten worden. Dit heeft de Komm. geleid tot het denkbeeld, om het beginsel van art. 43, 44 en 45 te behouden, maar terug te komen op art. 25 van het reglement der Komm., en verder de termijnen van de nu nieuw in te voeren artikelen nu slechts voorloopig aan te nemen, omdat die later in verband met andere termijnen moeten gebragt worden. De Komm., alzoo voldoende aan de haar nieuw opgedragen taak, om in plaats van art. 28 de 3 genoemde artt. in te voegen, stelt deze artt. thans, als artt. *a*, *b* en *c* voor, en wel in dier voege:

a. Tegen de beslissing van het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden kan de belanghebbende zich binnen acht dagen, nadat hij van dezelve de kennisgeving bekomen heeft, insgelijks schriftelijk en met overlegging der noodige bewijsstukken, in beroep komen bij de Gedep. Staten, die binnen veertien dagen beslissen, en hiervan kennis geven aan het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden, hetwelk overeenkomstig deze beslissing, zoo noodig, de lijsten verbetert, en den belanghebbende binnen 3 dagen hiervan mededeeling doet.

b. De voorloopig vastgestelde en aldus verbeterde lijsten worden vóór of op den 5. April aan de Gedep. Staten toegezonden, die dezelve voor of op den 15. daaraanvolgende arresteren en exekutoir verklaren.

Zoo er bezwaarschriften tegen de lijsten bij het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden mogten zijn ingekomen, zullen deze met de op dezelve gewezen beslissingen, tevens met de toezending der lijsten, aan de Gedep. Staten worden overgelegd.

c. De lijsten, door de Gedep. Staten gearresteerd en exekutoir verklaard, blijven van kracht, tot dat in het volgende jaar de nieuwe lijsten in werking zijn gekomen.

De gedurende dien tijd te houden verkiezingen geschieden overeenkomstig dezelve.

De *Voorzitter*, voldoende aan de vraag der Komm., stelt voor, om al wat de termijnen betreft, voorloopig aan te nemen, om later daarop terug te komen. — Wordt konform besloten.

Thans wordt art. *a* in behandeling genomen.

De heer *Voet* vraagt, waarom de woorden: „definitief vaststellen," die gisteren in het voorstel van den heer *Ackersdijck* voorkwamen, thans in dit art. niet zijn opgenomen.

De heer *v. Hoytema* zegt, dat die woorden bij dit nieuw aangenomen sijsteem niet te pas komen.

De heer *Bastert* meent, dat in dat geval, ook diezelfde woorden in art. 27 voorkomende, moeten veranderd worden in „voorloopig."

De heer *v. Hoytema* zegt, dat de Komm. het later had willen voorstellen, maar zich daarmede ook wel kan vereenigen. Art. *a* wordt daarna aangenomen.

Art. *b*.

Den heer *Cordes* komt de eerste termijn van 10 dagen, daarin voorgesteld, wat kort voor

De heer *v. Hoytema* moet zulks erkennen; doch herinnert den laatsten Spr., dat reeds is aangenomen al wat de termijnen betreft tot op het laatst uit te stellen.

De heer *Lagerwey* heeft in dat art. eene vreemde uitdrukking gevonden, namentlijk het exekutoir verklaren der kiezerslijsten. Hij heeft wel gehoord van het exekutoir verklaren van kohieren van de belasting, van vonnissen in naam des konings, maar om eene kieslijst exekutoir te verklaren, dat is geen ongeauteerd woord. Het kan overigens wettig zijn, Spr. kan het niet beoordeelen, maar voor diegenen, waarvoor eene kieslijst geschreven is, is het exekutoir verklaren geheel nutteloos. Het denkbeeld bij art. 28 is gisteren wel doorgegaan, maar Spr. meent toch, even als de Komm. dit reeds heeft opgemerkt, door te zeggen, dat zij het betreurt, dat deze artt. zijn aangenomen, dat het beter ware, dat zulks niet was geschied; hij zal er zich ook nooit mede kunnen vereenigen. Hij vraagt wel geene nieuwe stemming, doch hij rekende zich verpligt dit te zeggen.

De heer *v. Hoytema* kan zich zeer goed met het laatst gesprokene vereenigen. De Komm. was het ook wel met den heer *Ackersdijck* eenigzins eens, dat men de ingelanden moet vrij laten, om zekerheid te zoeken, dat de zaak wel wordt behandeld, of wanneer hoogheemraden niet willen, dat zij dan beroep bij Gedep. Staten hebben; maar dat Gedep. Staten die lijsten nogmaals moeten nazien, nadat de verandering heeft plaats gehad, dat acht de Komm. eene onnoodige bepaling. Echter, dat was de taak der Komm. nu niet; bij het ter tafel brengen dezer 3 artikelen, heeft zij slechts het besluit der vergadering van gisteren uitgevoerd zonder wijziging.

Den heer *v. Bel* doet het genoegen, dat deze zaak weder ter sprake komt. Hij houdt zich overtuigd, dat het noch de bedoeling van den heer *Ackersdijck*, noch die van de leden kan zijn, om de 1. alinea van dit art. te behouden. Bij onderzoek in de afdeelingen is het ook gebleken, dat de leden dit als een nutteloos tijdverzuim beschouwden. Nu komt het Spr. voor, dat het schijnbaar tegen de beslissing van gisteren zou aandruischen, om die 1. alinea weg te laten; maar het is niet tegen den geest van het besluit gehandeld, wanneer de Staten slechts de 2. alinea aannemen. Trouwens Spr. gelooft toch, dat het irrationneel zou zijn, dat de vergadering iets aanneemt, wat zij zelf erkent, eene ongerijmdheid te zijn. Wanneer het dus niet door een ander gedaan wordt, dan stelt Spr. voor de 1. regel van alinea *b*. weg te laten.

De *Voorzitter* moet de vergadering opmerken, dat het hem voorkomt, het stelsel daargelaten, dat de wijziging, zooals die bedoeld is, moeijelijk kan worden aangenomen. Als de 1e alinea vervalt, dan kan ook de 2e niet bestaan. Als het 1e gedeelte wordt weggelaten, dan zullen de lijsten niet aan Gedep. Staten moeten worden toegezonden. De vergadering beslisse overigens over het beginsel.

De heer *v. Bel* moet erkennen, dat de opmerking des Voorzitters juist is, waarom hij thans een nieuw voorstel doet, om aan het slot te doen wegvallen de woorden „tevens met de toezending der lijsten."

De heer *v. Hoytema* geeft een eenvoudiger middel, wanneer men namentlijk het exekutoir verklaren der vastgestelde lijsten wil behouden. De 1. alinea is het beginsel, de 2. het gevolg. Het wegnemen helpt dus volstrekt niets. In art. *a* is sprake van bezwaarschriften; behoudt men deze, dan kunnen de voorloopig vastgestelde lijsten door Gedep. Staten inmiddels worden nagezien, en dan beslissen dezen tevens op de bezwaren, die gemaakt zijn, waarop dan art. *b* volgt. Maar de Komm. liet liever de geheele exekutoirverklaring vervallen.

De heer *v. Bel* licht nogmaals zijn voorstel toe. Hij blijft bij het denkbeeld, om de 1e alinea van art. *b* weg te nemen en in de 2e alinea weg te doen vallen de woorden „tevens met de toezending der lijsten." In add. de 1. alinea van art. *b* zijn beginselen aangenomen, waarover gisteren volstrekt niet is ge-

sproken. Spr. acht het dus nu beter, dat men de redaktie zoo goed mogelijk inrigte.

De heer *Ackersdijck*, die inmiddels in de vergadering is gekomen, zegt, dat het hem toeschijnt, dat dit voorstel regtstreeks in tegenstrijd is met het besluit van gisteren. Wel is de vergadering bevoegd, om haar besluit te wijzigen, maar het is reeds besloten, dat de lijsten niet zullen worden aangenomen, zonder dat Gedep. Staten daaraan hun zegel hebben gehecht. Als de bezwaarschriften worden opgezonden, wanneer de lijsten reeds definitief zijn vastgesteld, dan valt er niets meer te wijzigen.

De heer *v. Hoytema* meent nog iets eenvoudiger te kunnen doen. Wil men die exekutoirverklaring volstrekt behouden, dan moet men wat de vorm betreft, ook op art. *b* terug komen. Men wil *en resumé* geene lijst vastgesteld hebben dan na goedkeuring van Gedep. Staten, hetzij dat er bezwaren of niet zijn. Wanneer men het nu aan Gedep. Staten overlaat, om de lijsten te verbeteren, dan krijgen dezen de lijsten, hetzij er bezwaren zijn of niet, met de beslissing van het kollegie, en wanneer Gedep. Staten deze lijsten definitief hebben vastgesteld, dan kan men de termijn van 14 dagen stellen. Op dusdanige wijze worden beide denkbeelden vereenigd. Het eenige bezwaar is de last voor Gedep. Staten, dat zij, hunne beoordeeling bij een regterlijk arrest vergeleken, in appel zelf regt doen.

De *Voorzitter* zou de vergadering in overweging geven, het geheele art. niet aan te nemen. Hij kan zich niet voorstellen dat eene definitieve vaststelling van Gedep. Staten noodig kan geacht worden. In ons geheele kiesstelsel is zoodanige vaststelling onbekend. De kiezerslijsten voor den gemeenteraad, voor de Prov. Staten en voor de Tweede Kamer worden door het gemeentebestuur vastgesteld. De bezwaren kunnen aan het oordeel van den regter worden overgelaten, maar de veranderingen worden door het hoofd van het gemeentebestuur zelf aangebragt. Nu is het eenige verschil, dat Gedep. Staten hier de regterlijke magt vervangen. En nu meent Spr., dat daar, waar de uitvoering wordt overgelaten aan het hoofd van het gemeentebestuur, het ook aan het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden mag worden toevertrouwd, het bevel van Gedep. Staten te volbrengen. Het is rationeel en overeenkomstig ons kiesstelsel.

De heer *Ackersdijck* kan zich met het door den heer *v. Hoytema* voorgestelde wel vereenigen. Wat het voorstel van den Voorz. betreft, men heeft reeds gisteren beslist, dat de laatste goedkeuring door Ged. Staten zoude gegeven worden. Spr. blijft gewigt hechten aan die bepaling. Art. 43 geeft regt om van de beslissing van het kollegie in hooger beroep bij Gedep. Staten te komen. Op dat beroep wordt regt gedaan alvorens de lijsten voorloopig worden vastgesteld. Art. 44 zegt, dat die voorloopig vastgestelde lijsten met de bezwaarschriften aan het oordeel en de goedkeuring van Ged. Staten zullen worden onderworpen. Hierdoor wordt aan de belanghebbenden eene waarborg gegeven, dat hunne bezwaarschriften, ook zonder dat zij in hooger beroep gekomen zijn, zullen worden overwogen, en wanneer zij gegrond bevonden worden, de lijsten door Gedep. Staten ten hunnen opzigte zullen worden verbeterd. Men zoude dus in de meeste gevallen zich op dat onderzoek van Gedep. Staten kunnen verlaten. In waterschapsreglementen acht Spr. zulk eene bepaling zeer wenschelijk; men zal er in den regel den omslag en de kosten der appellen door kunnen uitsparen.

De heer *Lagerwey* meent eenigzins op de hoogte van de zaak te zijn, vooral om reden zijner praktische kennis, en dan moet hij vragen of Gedep. Staten, ingeval er geene bezwaren zijn, alle posten zullen nagaan, en of dit denkbeeld iets zal uitwerken. Waarborgen heeft iedereen reeds in het vorige artikel. Zullen nu Gedep. Staten elken post moeten nazien en onderteekenen? Men lette er dan wel op, dat zij dan alle personen zuiver moeten nagaan. Het is ook eene onmogelijkheid om der termijnswille, want in elken termijn komen weder veranderingen. Met dit alles zal men aan den sekretaris meer last geven dan noodig is. Hij stelt dus voor het geheele art. 44 van het ontwerp van Ged. Staten weg te laten, en bij art. 43 in te voegen de woorden »definitief vastgesteld," dan sluit alles goed, en men wint veel tijd en moeite uit.

De heer *v. Nooten* stelt thans namens de Komm. voor, die zich met het voorstel des Voorzitters vereenigt, om het geheele artikel weg te laten. De heer *Ackersdijck* vermoedt, dat de opvatting van den heer *Lagerwey* niet ten volle naauwkeurig is. De bedoeling is, dat Gedep. Staten bezwaarschriften nagaan, die bij het dijkkollegie niet genoeg gewogen waren. Nu dunkt het Spr., dat het eene gunstiger stelling voor Gedep. Staten is, om ook de bezwaarschriften te overwegen van hen, die niet in appel komen. Spr. vindt dus het eerste gevoelen der Komm. aannemelijker.

De heer *v. Hoytema* is verpligt een verkeerd begrip te herstellen, hetwelk zou kunnen ontstaan, omtrent de werkelijke meening der kommissie. Door den heer *Ackersdijck* is gisteren voorgesteld, om de 3 artt. 43, 44 en 45 uit het Regl. van Gedep. Staten, in dit reglement op te nemen, in plaats van art. 28. De Komm. heeft daarom die artt. geredigeerd, en getrouw opgenomen, wat het besluit vorderde; maar in realiteit is zij er tegen. De Komm. heeft eerst getracht door een amendement van den heer *v. Bel* de zaak te verbeteren, maar nu het door den Voorz. wordt voorgesteld, om het art. 44 weg te laten, nu vereenigt de Komm. zich daar nog veel eerder mede, want dat *was* reeds en blijft altijd haar gevoelen. Nu toont de heer *Lagerwey* de gegrondheid van het gevoelen des Voorz. nader aan, en heeft uit een praktiesch oogpunt het ondoenlijke van het besluit aangetoond: Gedep. Staten moeten alle bescheiden nazien, moeten alle posten weder van voren af aan nagaan. Verlangt nu de heer *Ackersdijck*, dat alleen posten, waaromtrent *bewaarschriften* zijn ingediend, door Gedep. Staten worden nagegaan, dan behoort hij dat te formuleren; maar dat is gisteren niet ter sprake gebragt.

De heer *v. Bel* wil zijn voorstel wel intrekken, als er nu sprake is van het geheele art. weg te laten.

De *Voorzitter* moet nog opmerken, dat de heer *Ackersdijck* nu eene uitbreiding aan het verstand van het artikel geeft, die ook zelfs niet in het ontwerp van Ged. Staten gelegen heeft. Het denkbeeld bij Ged. Staten was dat: »Het bestuur maakt de lijsten op; die kunnen goed zijn, of ook sommige personen kunnen zich daarover bezwaard achten. Het kollegie zal dan uitspraak doen op die bezwaren en de lijsten met die beslissing aan Ged. Staten opzenden. Maar nu wordt voorgesteld dat Ged. Staten niet alleen beslissen moeten, maar daarenboven alles nagaan, waar zelfs niet geklaagd is, en ook zelfs datgene, waarover de beklaagde in de uitspraak heeft berust. Voor dat de klager in appel komt, zouden Ged. Staten reeds de zaak moeten beslissen. Maar het zou ook eene onuitvoerbare zaak zijn in verband met den tijd. In het ontwerp van Ged. Staten wordt voorgesteld 14 dagen voor het nazien der bezwaren. In minder tijd is het niet doenlijk; maar de Komm. stelt nu slechts 10 dagen voor, zoodat het bezwaar nog grooter wordt.

De heer *Ackersdijck* verlangt niet vol te houden; evenwel de zaak was gisteren beslist door het aannemen van art. 44 van het vroeger ontwerp. Dat art. houdt letterlijk in wat hij zoo even heeft voorgedragen. Nu bevreemt het hem, dat datgene, wat door Ged. Staten is voorgesteld, thans door den Voorz. onuitvoerbaar wordt geacht; en hij vraagt, hoe dit dan in hun ontwerp gekomen is?

De *Voorzitter* zegt, dat Gedep. Staten zeer zeker vreemd zouden gehandeld hebben, door tegen te spreken wat door hen zelven is voorgesteld. Maar het is niet door Gedep. Staten voorgesteld. In hun voorstel komt voor de exekutoir verklaring der lijsten; zij hebben het appel voorgestaan, ten einde de exekutoir verklaring te verkrijgen, en daartoe hebben zij voorgesteld, dat de voorloopig vastgestelde lijsten aan Gedep. Staten zouden worden toegezonden, niet ten einde die uitspraak aan revisie te onderwerpen, maar om bij een appel gebruik van de zaak te kunnen maken. Als er bezwaar komt, dan moeten Gedep. Staten regt doen, en indien zij dan reeds het eerste arrest hebben, dan kennen zij gemakkelijker de redenen, waarom de eerste regter zich genoopt heeft gezien tot afwijzing te besluiten. Waar niet geappelleerd wordt, waar dus partijen berusten, daar berusten ook Gedep. Staten, en zullen dus niet ex officio den strijd beginnen.

Omtrent het voorstel der Komm. tot het doen vervallen van art. *b* wordt thans met 27 tegen 1 stem besloten, dat art te doen vervallen. Tegen stemde de heer *Ackersdijck* (de heer *Huydecoper* was toen nog niet in de vergadering tegenwoordig.)

Daarna wordt besloten, op voorstel der komm, thans ook de woorden »definitief vaststelt" in art. *a* op te nemen, en wel achter de woorden aan het einde van dat artikel »de lijsten verbeterd".

De zitting wordt daarna voor 1/4 uur geschorst.

De *Voorzitter* deelt bij de voortzetting der beraadslagingen mede, dat de Komm. voorstelt, in het laatste dezer 3 artikelen de woorden »*door tot en met verklaard*" te doen wegvallen.

Met deze wijziging vereenigt zich de vergadering tevens met art. 35.

Art. 36. Het bureau van stem-opneming bestaat uit den dijkgraaf, als voorzitter, en eenen der hoogheemraden, benevens eenen der hoofd-ingelanden of hoofd-ingelanden plaatsvervangers van het distrikt, waar de stemming plaats heeft, daartoe door den dijkgraaf, zoo veel mogelijk ieder op zijne beurt, te benoemen, bijgestaan door den sekretaris.

De dijkgraaf is belast met de handhaving der orde. Wanneer hij het noodig acht, roept hij den bijstand in van den burgemeester der gemeente. (*art.* 53 *ontw. regl.*

De heer *Huydecoper van Maarsseveen* stelt voor, hier art. 77 aan te halen, en achter het woord dijkgraaf te laten volgen: »of die hem volgens art. 77 vervangt."

De heer *van Nooten* zegt, dat dit amendement der Komm. overbodig voorkomt, daar art. 77 in allen gevalle hierin zal voorzien; men zou anders bij onderscheidene artikelen in herhaling vervallen.

Den heer *Huydecoper* komt het voor, dat het woord ontstentenis in gewonen zin niet aanduidt, dat het als regel kan gelden, en zegt, dat, als er bv. drie verkiezingen in eene week plaats vinden, de dijkgraaf ze niet allen kan presideren, en dus moet vervangen worden.

De heer *Lagerwey* geeft in overweging om het woord »dijkgraaf" te vervangen door »voorzitter."

De heer *v. Hoytema* zegt geen bezwaar tegen het amendement van den heer *Huydecoper* te zien, maar de uitlegging kan volstrekt niet worden aangenomen. Zij stelt eene beperkte beteekenis van ontstentenis den voorgrond. Wordt de dijkgraaf belet dan behoort hij te zorgen, dat, die hem moet opvolgen, in zijne plaats treedt, maar hij moet niet altijd een ander in zijne plaats kunnen stellen. Het amendement van den heer *Lagerwey* komt Spr. ongegrond voor, want het bureau van stemopneming bestaat uit een hoogheemraad, een hoofdingeland en den dijkgraaf als voorzitter.

De heer *Lagerwey* merkt op, dat hij bedoelde het woord voorzitter in de *laatste* alinea te plaatsen en niet in de eerste.

Hierop wordt het amendement van den heer *Huydecoper* in stemming gebragt en met 18 tegen 11 stemmen verworpen. Voor hebben gestemd de heeren *Spengler, Laan, v. Voorthuysen, Voet, v. Hardenbroek v. Hardenbroek, de Geer v. Oudegein, v. Asch v. Wijck, v. Bel, Lagerwey, Ackersdijck* en *Huydecoper*.

De heer *Broers* heeft bedenkingen tegen alinea 2. Spr. vraagt of die bepaling wel noodig zou zijn; hij gelooft, dat de dijkgraaf *propria auctoritate* het regt heeft dien bijstand in te roepen. De bevoegdheid daartoe kan niet gegeven worden, tenzij men de bepaling wil beschouwen als een wenk. Spr. acht haar echter overbodig en stelt als amendement voor, de twee laatste regels van alinea 2 te laten wegvallen.

De heer *v. Nooten* verklaart namens de Komm., dat zij vóór noch tegen dit amendement is, en in de aangegeven redenen berust.

Het amendement wordt nu met 26 tegen 3 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de heeren *v. Beeck Calkoen, v Tuyll v Zuylen* en *v. Hoytema.*

Art. 44. Wanneer bij eene eerste stemming niet zoo vele personen zijn verkozen als er plaatsen te vervullen zijn, wordt ten aanzien der niet vervulde plaatsen tot eene herstemming overgegaan. Hiertoe wordt door het bureau van stem-opneming onmiddelijk eene lijst opgemaakt, bevattende tweemaal zoo vele namen als er nog personen te verkiezen zijn. Op deze lijst worden gebragt zij, die bij de eerste stemming de meeste stemmen op zich hebben vereenigd. In geval bij de eerste stemming de stemmen tusschen meer dan dit bedoeld getal personen waren verdeeld, worden op de lijst gebragt allen, die aldus de meeste stemmen hebben verkregen. (*art.* 61 *ontw. regl.*)

Den heer *van Bel* komt het voor, dat in de laatste zinsnede »In geval, enz." een woord is uitgelaten en dat er moet staan »In geval bij de eerste stemming de *meeste* stemmen, enz." Uit art. 110 blijkt dat dit het geval is, want daar staat in de 3e zinsnede »zijn de *meeste* stemmen enz." en dat woord is in art. 44 niet bijgevoegd.

De heer *van Hoytema* merkt aan, dat men, door aan deze bedenking gevolg te geven, in eene herhaling zou vervallen, want er staat in het art. reeds »allen die *aldus* de meeste stemmen, enz." In art. 110, al. 3 staat »zijn de meeste stemmen tusschen meer personen verdeeld," en dan zou daar ook moeten bijgevoegd worden, »welke die meeste stemmen hebben verkregen," 't geen volkomen overtollig is.

De heer *v. Bel* gelooft niet, dat omtrent de bedoeling eenig verschil kan bestaan en ziet dus, om tijd te sparen, van zijn voorstel af, waarna art. 44 wordt goedgekeurd.

De heer *van Nooten* gelooft, dat door de wijzigingen in het reglement die artikelen niet kunnen worden gedrukt en later moeten geregeld worden.

De *Voorzitter* gelooft, dat de vergadering voor dit en andere artikelen daarin geen bezwaar zal zien. Het spreekt van zelf, dat eene herziening der aanhalingen moet plaats hebben, en na de aanneming van het reglement zal eene algemeene herziening der aanhalingen kunnen geschieden.

Art. 50. Van de stemmingen en herstemmingen wordt terstond, nadat de uitslag derzelve door den voorzitter is medegedeeld, een proces-verbaal opgemaakt, hetwelk door al de leden van het stembureau wordt onderteekend.

Hetzelve wordt met de briefjes in een behoorlijk verzegeld pak binnen vier-en-twintig uren na den afloop der verkiezing aan het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden toegezonden.

Het proces-verbaal wordt onder de archieven van het hoogheemraadschap bewaard, en gedurende één jaar insgelijks de briefjes, welke alsdan vernietigd worden. (*art.* 67 *ontw. regl.*)

Na op voorstel van den heer *van Bel* in diervoege gewijzigd te zijn, dat in de laatste alinea gesteld wordt *daarna* in plaats van *alsdan*, met welke wijziging de Komm. verklaart zich te vereenigen, wordt dit art. aangenomen.

Art. 51. Het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden doet binnen acht dagen mededeeling van de verkiezingen aan de Gedeputeerde Staten, en brengt die ter kennisse van ingelanden door aanplakking ter plaatse, waar zulks gebruikelijk is, in de hoofdplaats van het distrikt, alwaar de verkiezing heeft plaats gehad. (*art.* 68 *ontw. regl.*)

De heer *van Bel* gelooft, dat mededeeling van de verkiezingen in den tweeden regel minder juist is, en wenscht daartusschen te lasschen »van den uitslag."

De heer *v. Nooten* zegt, dat de Komm. van oordeel is, dat niets anders wordt medegedeeld dan de uitslag der verkiezingen.

De heer *v. Bel* blijft niet op de wijziging aandringen en het artikel wordt goedgekeurd.

Art. 52. Het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden zendt, binnen tweemaal vier-en-twintig uren na de ontvangst van het proces-verbaal der verkiezing, aan de verkozen hoofd-ingelanden en hoofd-ingelanden plaatsvervangers een uittreksel uit hetzelve toe, door tusschenkomst van den burgemeester der gemeente, alwaar zij woonachtig zijn, en waarvoor de nieuw verkozene een bewijs van ontvang afgeeft, hetwelk door den burgemeester insgelijks binnen tweemaal vier-en-twintig uren aan den dijkgraaf wordt opgezonden.

Het uittreksel strekt den nieuw gekozene tot geloofsbrief. (*art.* 69 *ontw. regl.*)

Den heer *Lagerwey* komt de daarin gemaakte bepaling moeijelijk uitvoerbaar voor. Spr. geeft in over-

weging in plaats van »dijkgraaf en hoogheemraden" alleen »dijkgraaf" te lezen. Spr. vraagt, of het kollegie in de mogelijkheid zal zijn om alle twee dagen te vergaderen, en stelt dus weglating voor.

De heer v. *Hoytema* zegt, dat de Komm. er voor is, om de woorden niet weg te laten. Het spreekt van zelf, dat de dijkgraaf het uittreksel kan verzenden. Al wat het kollegie betreft voert de dijkgraaf uit en hij verzendt het dus.

De heer *Lagerwey* deelt in dit gevoelen niet, en blijft bij zijne meening.

De heer *Bastert* geeft in bedenking of het niet tot moeijelijkheden en overtreding zou aanleiding kunnen geven, als in het reglement de bepaling voorkwam, dat de nieuw verkozene een bewijs van ontvang afgeeft, hetwelk door den burgemeester binnen tweemaal 24 uren aan den dijkgraaf wordt opgezonden. Het geval kan zich voordoen, dat de nieuw verkozene buiten de gemeente is en de burgemeester niet in de mogelijkheid, het bewijs zoo spoedig te bekomen. Spr. stelt dus voor, om in plaats »van twee maal 24 uren" te zetten »ten spoedigste."

De heer v. *Nooten* bestrijdt het amendement van den heer *Lagerwey*. De dijkgraaf, zegt Spr., handelt als voorzitter van het stembureau, hij kan zich dus doen vervangen als voorzitter. Wat het voorstel van den heer *Bastert* betreft, zegt Spr., dat er een tijd bepaald dient te worden.

De heer *Metelerkamp* zegt het amendement van den heer *Lagerwey* te ondersteunen. Het kollegie handelt niet als stembureau, want het ontvangt daarvan de uitslag, en moet nu, vraagt Spr., het kollegie na elke stemming dadelijk bijeenkomen, om het procesverbaal te verzenden? Alleen de dijkgraaf moet het verzenden.

De heer v. *Asch v. Wijck* zegt, dat zoo even is aangenomen, dat het proces verbaal zal worden toegezonden aan het kollegie. Het kollegie is dus in het bezit er van. De verzending behoort derhalve ook van het kollegie uit te gaan, en niet van den dijkgraaf.

De heer *Lagerwey* ziet er niets tegenstrijdigs in. Elk stuk ter tafel eener vergadering kan door den president verzonden worden. Spr. gelooft, dat, als de president van het kollegie de magt kan hebben om de stukken bij het kollegie te deponeren, hij ze ook kan verzenden.

Het amendement van den heer *Lagerwey* wordt nu met 25 tegen 4 stemmen verworpen. Voor hebben gestemd de heeren *Metelerkamp*, *v. Veersen*, *Lagerwey* en *Jongeneel*.

Art. 54. Wanneer de nieuw verkozene den termijn, in het vorig artikel bedoeld, heeft laten voorbijgaan, zonder aan de hem opgelegde verpligting voldaan te hebben, of deswege aan het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden uitstel verzocht en verkregen te hebben, wordt hij geacht zijne verkiezing niet aan te nemen. (*art. 71 ontw. regl.*)

De heer *Voet* zegt, dat als men art. 53 aandachtig naleest, regel 4 en 5 van dit artikel overbodig zullen blijken te zijn, (de woorden of — hebben,) want in art. 53 staat »de nieuw gekozene is gehouden zich binnen veertien dagen enz." In die veertien dagen heeft hij dus gelegenheid gehad om uitstel te verzoeken.

De heer v. *Hoytema* zegt, dat de Komm. die regels er in geplaatst heeft, omdat een nieuw benoemd lid nog langer uitstel zou kunnen verlangen en het kollegie dit dan mogt kunnen verleenen. Wil men dit niet, zegt Spr., dat is iets anders, maar overtollig is het niet.

De *Voorzitter* zegt, dat zoo hij den heer *Voet* wel verstaan heeft, dat lid 14 dagen als termijn van beraad lang genoeg vindt, en daarom meent dat die woorden behooren weg te vallen.

Dit wordt beaamd en de heer v. *Hoytema* zegt, dat de Komm. in het geval heeft willen voorzien, dat de nieuw benoemde, buiten 's lands zijnde, geen kennis van de benoeming bekomen kan, en die personen welke die kennisgeving ontvangen uitstel verzoeken.

De *Voorzitter* merkt aan, dat dan moeijelijk zal kunnen worden aangenomen, dat de nieuw benoemde een bewijs van ontvang zal hebben afgegeven. De termijn gaat eerst in met het afgeven van dit bewijs. Spr. laat het aan de vergadering over of zij den termijn langer wenscht te stellen, en brengt het amendement van den heer *Voet*, tot weglating van regel 4 en 5 in behandeling.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat naar zijne meening, alles duidelijk genoeg is uitgedrukt en geene vergissing kan plaats grijpen. Het proces-verbaal wordt toegezonden aan den verkozene, die daarvoor reçu afgeeft en 14 dagen de aanneming in beraad neemt. Maar, zegt de heer *van Hoytema*, als de nieuw gekozene zich b. v. in Italie bevindt, dan moet hij of een ander voor hem uitstel kunnen vragen. Spr. meent dat hij in dat geval geen reçu afgeven of uitstel vragen kan, en dat dus voor hem de termijn niet begint voor hij geschreven heeft of teruggekomen is. Houdt men dit echter voor twijfelachtig, dan dient men duidelijker uit te drukken wanneer de termijn aanvangt.

De *Voorzitter* meent, dat de zaak in art. 53 reeds vrij duidelijk is voorgesteld. Daar, zegt Spr., staat niet »na de *bezorging*" maar »na den *ontvang*. De ontvangst wordt gekonstateerd door het bewijs van ontvang, en dat kan men niet afgeven als men zich buitenslands bevindt. De bepalingen in het ontwerp zijn dus, dunkt Spr., zeer duidelijk.

De heer v. *Hoytema* zegt, dat de vraag zich weder opdoet of de nieuw verkozene uitstel kan vragen als hij de kennisgeving ontvangen heeft en 14 dagen te kort vindt.

De heer *van Beeck Calkoen* vindt hier tegenstrijdigheid met art. 52 en meent, dat de bepaling van den termijn van opzending van het bewijs van ontvang door den burgemeester had moeten zijn: tweemaal vier en twintig uren.

De *Voorzitter* gelooft, dat de redaktie van art. 52 duidelijk is. De heer *van Beeck Calkoen* zegt Spr. heeft er eene andere strekking aan gehecht. De burgemeester bezorgt een uittreksel van het proces-verbaal aan den verkozene, die daarvan bewijs van ontvang afgeeft; maar nu is niet aan den burgemeester verbleven dat bewijs naar goedvinden terug te zenden, het moet binnen tweemaal 24 uren aan den dijkgraaf verzonden worden. Iemand, die zich buiten 's lands bevindt, zal het bewijs niet kunnen afgeven, en dan is de burgemeester niet gehouden tot het onmogelijke; voor hem begint de termijn van af het oogenblik, dat hij het bewijs van ontvang bekomt.

Het amendement van den heer *Voet* wordt hierop met 24 tegen 5 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd, de heeren *Story v. Blokland*, *v. Beeck Calkoen*, *Cordes*, *v. Tuyll v. Zuylen* en *Schas*.

Het aldus gewijzigde artikel wordt nu met art. 55 en 56 goedgekeurd.

Art. 57. Zij moeten daarenboven in den ring van het hoogheemraadschap ten tijde hunner verkiezing in vollen eigendom bezitten en voortdurend blijven bezitten twintig bunders land, voor den vollen omslag aangeslagen, of wel zoo vele bunders meer, als waarvan de aanslagen voor den omslag te zamen hiermede gelijk staan.

Het land moet zijn onbezwaard, alleen met uitzondering van het verband wegens voogdij, kuratele of beheer, hetzij voor bijzondere personen, hetzij wegens openbare betrekkingen of bijzondere instellingen. (*art. 74 ontw. regl.*).

De heer *de Geer v. Oudegein* vraagt, waarom het aantal bunders, dat een ingeland moet bezitten om tot hoofdingeland en hoofd-ingeland plaatsvervanger verkiesbaar te zijn van 10 op 20 bunders gebragt is. Waarom, zegt Spr., moet een hoofd-ingeland 20 bunders in eigendom hebben, terwijl dijkgraaf en hoogheemraden slechts 14 behoeven te bezitten?

De heer v. *Hoytema* zegt, dat de reden hiervan te vinden is op bladzijde 17 van het verslag. Het projekt, zegt Spr., was 10 bunders. De afdeelingen meenden dat het meer moest zijn. Men meende dat de hoofdingelanden meer moesten hebben dan dijkgraaf en hoogheemraden, en wel omdat zij het meeste belang moeten hebben.

De heer *Ackersdijk* stelt voor in regel 4 te lezen »10 bunders." Dit, zegt Spr., was reeds vroeger door Gedep. Staten voorgesteld en in dat voorstel was eenig stelsel. Doch nu heeft men 14 bunders een genoegzamen waarborg geacht voor de hoogheemraden, en vordert van de hoofd-ingelanden aan wie men minder gewigtige funktiën opdraagt, veel meer. Daarin kan Spr. geen stelsel zien. Het komt hem vreemd voor dat van hoofd-ingeland nog veel meer grondbezit wordt geëischt dan van hoogheemraden. Het kiesselsel geeft reeds bijna alle overwigt aan de groote eigenaars, en nu voegt men hierbij de beperking, dat alleen verkiesbaar zijn ingelanden, die 20 of meer bunders bezitten. Zijn dan zij die tusschen 10 en 20 bunders bezitten zoo ongeschikt? Spr. deinst terug om zijne stem hieraan te geven, te meer omdat Gedep. Staten 10 bunders genoeg oordeelden.

De heer *Bastert* zegt, dat ook hij het beginsel in het ontwerp van Gedep. Staten hieromtrent goedkeurt. Beide zijn betrekkingen van vertrouwen, maar die van hoogheemraad van nog grooter vertrouwen dan die van hoofdingeland. De speciale wijze van verkiezing der hoogheemraden duidt zulks genoegzaam aan, alsook het feit, dat men den ouderdom voor dijkgraaf en hoogheemraden op 30 en 25 jaar gesteld en 23 een genoegzamen ouderdom voor hoofdingelanden geacht heeft. In onze staatsregeling vindt men dit beginsel met betrekking tot den leeftijd ook aangenomen. Hoe gewigtiger de betrekking is, des te hooger moet de leeftijd zijn; de betrekking van hoogheemraad is dus eene betrekking van grooter vertrouwen, en waarom, vraagt Spr., dit beginsel nu niet evenzeer met betrekking tot het grondbezit behouden? Het is ook voorzigtiger 10 bunders als census aan te nemen, ten einde de keuze niet te zeer te beperken. Bij het nagaan van het verslag der afdeelingen, vindt Spr. dat de meerderheid er niet voor was om het bundertal hooger dan 10 te stellen. Hecht men soms aan de uitdrukking hoofdingeland, Spr. meent dat deze uitdrukking alleen dient om de onderscheiding van ingelanden daar te stellen. Spr. meent overigens, dat hoofdingeland-plaatsvervanger ook niet juist het denkbeeld van plaatsvervanger uitdrukt.

De heer v. *Hoytema* zegt dat het reglement van Gedep. Staten aangenomen had 10 bunders, dat men dit in eene afdeeling goedkeurde en in de beide andere 30 en 14 wilde bepaald hebben. De Komm. heeft, den middenweg tusschen deze opiniën kiezende, het getal van 20 bunders aangenomen en nagegaan of dit de door den heer *Ackersdijck* aangewezene beperking zou ten gevolge hebben, en haar is het gebleken, dat dan nog 366, en neemt men 14 bunders aan, nog 422 verkiesbare ingelanden in het waterschap zouden zijn. Dit aantal is toch groot genoeg, te meer daar men de gewigtige betrekking van toezigt op het kollegie te houden niet te ligtvaardig aan een ieder moet overlaten.

De heer *Jongeneel* zegt, dat het getal der verkiesbare ingelanden hier niets afdoet, maar wel het beginsel en dat aan dijkgraaf en hoogheemraden met 14 bunders veel gewigtiger werk dan aan hoofdingelanden is opgedragen.

De heer *Cordes* doet opmerken, dat in de 2e alinea »het land moet zijn onbezwaard," overeenkomstig de wijziging in art. 6 moet worden »niet met hypotheek bezwaard."

De heer *van Hoytema* zegt, dat de Komm. deze wijziging overneemt. Ten aanzien van het eerste punt zegt Spr. moet niet uit het oog verloren worden de autoriteit, welke benoemt. Hoogheemraden worden verkozen door hoofdingelanden, hoofdingelanden zelve bij direkte verkiezing. De eerste verkiezing levert meer waarborgen op voor eene goede keuze, dan de laatste; en daarom behoort bij de laatste eenig korrektief gezocht te worden in de beperking door hooger grondbezit.

Het amendement van den heer *Ackersdijck* nu in stemming gebragt zijnde, wordt met 17 tegen 12 st. verworpen. Voor hebben gestemd de heeren *Laan*, *van Voorthuysen*, *van Berkel*, *de Geer van Oudegein*, *Lagerwey*, *Schas*, *Voortman*, *Vos*, *Bastert*, *Jongeneel* en *Ackersdijck*.

De heer *Ackersdijck* stelt nu voor 14 bunders als census aan te nemen, doch ook dit wordt met 15 tegen 13 stemmen verworpen. Voor hebben gestemd de heeren *Spengler*, *Laan*, *van Voorthuysen*, *Voet*, *van Berkel*, *de Geer van Oudegein*, *Lagerwey*, *Schas*, *Voortman*, *Vos*, *Bastert*, *Jongeneel* en *Ackersdijck*.

Art. 57 wordt nu, zooals het door de Komm. is voorgesteld, goedgekeurd.

Art. 64. De aftreding heeft plaats naar eenen daarvan te maken rooster, door het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden in vereenigde vergadering met hoofdingelanden opgemaakt en aan de Gedeputeerde Staten mede te deelen, waarbij in elk der jaren, vallende tusschen de jaren van aftreding voor het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden bepaald, in drie distrikten, één hoofd-ingeland, benevens één hoofd-ingeland plaatsvervanger, aftreedt.

Het lot bepaalt den tijd, naar welken de hoofd-ingelanden en hoofd-ingelanden plaatsvervangers onderling zullen aftreden. (*art. 80 ontw. regl.*)

De heer v. *Asch v. Wijck* wil op het nu in behandeling gekomen artikel een amendement voorstellen, strekkende om de aftreding in diervoege te regelen, dat elk jaar alle hoofdingelanden en hoofdingeland-plaatsvervangers in een distrikt te gelijker tijd aftreden. Dit denkbeeld, zegt Spr., is ook in de afdeelingen geopperd, en hij gelooft, dat het van onderscheidene zijden aanbeveling verdient, zoo om de eenvoudigheid als om de besparing van tijd en kosten. Blijft de regeling gelijk nu is voorgesteld, dan zal elk jaar in drie distrikten eene verkiezing moeten plaats hebben en dat wel in éene week. Neemt men nu in aanmerking dat, na den afloop van iedere verkiezing, binnen zeer beperkten tijd het proces-verbaal opgemaakt en verzonden, en uittreksels aan de benoemden toegezonden moeten worden, dan zal men gereedelijk toestemmen dat de werkzaamheden zich zeer zullen ophoopen. Bij aanneming van de verdeeling van het dijksressort in zes distrikten, zal ieder distrikt waarschijnlijk uit 6 à 7 gemeenten bestaan. In 18 verschillende gemeenten moet dus bij iedere verkiezing de bezorging der oproepingsbrieven plaats hebben, terwijl volgens het door Spr. voorgestelde amendement zulks in ieder jaar slechts in 6 à 7 gemeenten zal behoeven te geschieden. Het springt in het oog dat bij de door de Komm. voorgestelde regeling de kosten driemaal zooveel zullen beloopen, als bij de regeling door Spr. voorgesteld. Het komt, zegt Spr., overigens op hetzelfde neêr, of ieder jaar in een distrikt allen te gelijk dan wel of in drie verschillende distrikten slechts de helft aftreedt. Het resultaat is in beide gevallen, dat ieder 6 jaar zitting heeft. Het is waar, men zal dan geen rustjaar hebben, maar elk jaar verkiezing; doch elk jaar ook slechts verkiezing in één distrikt, en ten gevolge daarvan eene besparing van ⅔ in kosten en arbeid. Spr. stelt dus als amendement voor, in plaats van »waarbij in elk der jaren enz." te lezen »waarbij telken jare in een der distrikten de hoofdingelanden en hoofdingelanden plaatsvervangers te gelijker tijd aftreden;" en achter het vierde woord van de eerste regel van het artikel te voegen »distriktsgewijze."

De heer v. *Tuyll v. Zuylen* zegt, dat de argumenten der Komm. tot ondersteuning van haar voorstel dezelfde zijn, welke zij gebezigd heeft bij de behandeling der art. 12, 13 en 14. Er bestaat een verband tusschen die artikelen en het onderhavige. Het stelsel was, eene zekere afscheiding te maken tusschen de aftreding van de hoogheemraden en de verkiezingen van hoofdingelanden en derzelver plaatsvervangers. Door het aannemen der art. 12, 13 en 14 is reeds gedeeltelijk het systeem der Komm. aangenomen, doch zij wil zich, zegt Spr., geene partij stellen in deze twee tegenover elkander staande stelsels. In dat der Komm. ligt zekere eenvoudigheid, zekere regelmatigheid. De Komm. wil niet ontveinzen, dat er kosten en moeite aan verbonden zijn, doch zulks heeft bij alle verkiezingen plaats. Zij meent dat als men 1 geheel distrikt per jaar wil laten aftreden, dan alle hoofdingelanden en hoofdingelanden plaatsvervangers moeten aftreden, waarin zij een zeker bezwaar ziet en vermeent dat er eene mindere waarborg in ligt voor het doen van goede keuzen, dan in de partieele aftreding, van een distrikt. Hierin heeft hij door het aangeboden systeem willen voorzien.

De heer *Huydecoper* is door de argumenten van den vorigen Spr. niet overtuigd. Spr. zegt, dat er geen verband bestaat tusschen de verkiezingen van hoofdingelanden en hoofdingelanden plaatsvervangers en die van hoogheemraden; de eersten toch geschieden door de stemgeregtigde ingelanden, terwijl de voordragten tot laatstgenoemde betrekking worden opgemaakt in de

vereenigde vergaderingen van dijkgraaf en hoogheemraden met de hoofdingelanden en hoofdingelanden plaatsvervangers. Spr. heeft hooren aanvoeren dat de stemgeregtigden nu en dan rust moeten hebben, en beweert, dat men, het amendement van den heer *van Asch van Wijck* aannemende, hun juist rust zal geven daar zij alsdan slechts eenmaal in de 6 jaren zullen behoeven te stemmen. Het argument, dat het gelijktijdig vervangen van vier hoogheemraden in hetzelfde distrikt, voor de belangen van dat distrikt minder waarborgen zoude opleveren is naar zijn oordeel niet juist, daar toch de verdeeling in distrikten enkel en alleen is aangenomen tot gemak en ter bevordering van de regelmatigheid der verkiezingen; — dat echter hierdoor de belangen niet gesplitst worden, en dus die van een distrikt niet kunnen miskend worden zonder dat daardoor tevens die van het geheele hoogheemraadschap worden verwaarloosd.

De heer *Ackersdijck* keurt het door de Komm. voorgedragene stelsel goed en is het niet eens met hetgeen door den heer *v. Asch v. Wijck* daartegen is aangevoerd. Wat de voorlaatste Spr. opperde, scheen hem niet onaannemelijk, maar hij herinnert dat de vergadering reeds in tegenovergestelden zin besloten heeft. Wat het aangevoerde van den heer *v. Asch v. Wijck* omtrent den arbeid betreft, dat, meent Spr., strijdt tegen alle ondervinding: de arbeid wordt gemakkelijker in eens, dan in drie gedeelten verrigt, en zoo hij dergelijke funktien te vervullen had, zou hij liever om de 3 jaren wat meer dan alle jaar op nieuw denzelfden arbeid verrigten. De kosten zijn toch dezelfde, en de arbeid wordt met meer lust volbragt. Spr. ziet dus, dat alles pleit voor het stelsel der Komm. en niets voor het andere. Hij zal er dus voor stemmen.

De heer *Huydecoper* merkt aan, dat hier eene vergissing plaats heeft, want de werkzaamheden verminderen wel degelijk, aangezien er 2 oproepingen in elk distrikt worden uitgewonnen.

De heer *v. Beeck Calkoen* heeft zich niet kunnen vereenigen met het in het ontwerp uitgedrukte denkbeeld, en geeft de voorkeur aan dat van het amendement. Het levert geen bezwaar op uit het oogpunt eener goede vertegenwoordiging van elk distrikt, terwijl men z. i. door de aanneming van dit voorstel voor de kiezers noodeloos bezwaar scheppen zoude.

De heer *Voet* zegt het amendement te zullen ondersteunen. Hij komt weer terug op de verkiezingen, en vraagt waarom komen de kiezers zoo slecht op? Er zal zijns bedunkens met het amendement door herhaald opkomen daarin eenigzins voorzien worden.

De heer *Broers* vereenigt zich met het denkbeeld van zekere rust. Veel kieswerk, zegt hij, maakt het werk zelf niet aangenaam en het te huis blijven van kiezers laat den weg open voor intriganten. Het amendement van den heer *v. Asch v. Wijck* zou daarin althans gedeeltelijk voorzien, en het is uit dit oogpunt aanbevelenswaardig.

Het amendement van den heer *v. Asch van Wijck* wordt nu met 17 tegen 12 stemmen aangenomen, Tegen hebben gestemd, de heeren: *Story v. Blokland. v. Nooten*, *Hartjens*, *de Geer v. Oudegein*, *v. Tuyll v. Zuylen*, *Lagerwey*, *v. Heytema*, *Voortman*, *Vos*, *Bastert*, *Jongeneel* en *Ackersdijck*.

Art. 69. Hij benoemt de leden van alle kommissiën, ten ware hij verlangt dat die door de vergadering zelve benoemd worden. (*art.* 85 *ontw. regl.*)

De heer *Ackersdijck* stelt als amendement voor aan dat artikel toe te voegen »of, op voorstel van een der leden, door de vergadering besloten wordt zelf eene kommissie te benoemen." Spr. zegt tot toelichting, dat het in bijna alle reglementen van orde eene bepaling is; dat in sommige gevallen eene vergadering kan besluiten, dat de komm. door haar zelve worde benoemd. Spr. kan niet denken, dat daartegen eenig bezwaar kan bestaan.

Deze wijziging wordt met 26 tegen 3 stemmen aangenomen en het artikel met de beide volgende voorloopig goedgekeurd. Tegen hebben gestemd de heeren *van Tuyll van Zuylen*, *van Hoytema* en *van Nooten*.

Art. 72. Hij is bevoegd aan alle besturen van gemeenten, polders en andere waterschappen, in den ring van het hoogheemraadschap gelegen, berigt en inlichtingen te vragen. (*art.* 88 *ontw. regl.*)

De heer *Bastert* vraagt inlichtingen omtrent den inhoud van dat artikel. Spr. geeft in bedenking, of men zoodanige bevoegdheid aan den dijkgraaf kan toekennen en het gemeente-bestuur de verpligting opleggen de verlangde inlichtingen te geven.

De heer *van Beeck Calkoen* zegt, dat dit bepaaldelijk door de Komm. besproken is; en dat zij gemeend heeft, dat die bevoegdheid werkelijk bij deze vergadering bestaat, tot welke meening zij ook aanleiding vond in de betrekking tusschen het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden en de hoofden der gemeente-besturen.

De *Voorzitter* is van meening, dat de vraag eigenlijk hierop neêrkomt of Prov. Staten bevoegd zijn tot het geven van voorschriften aan gemeente-besturen. Spr. gelooft dit bevestigend te kunnen beantwoorden en gelooft, dat de vergadering dit meermalen heeft gedaan, bijv. in het reglement op het onderhoud van wegen, en anderen. Spr. meent ook dat de bevoegdheid der hoogste wetgevende magt in de provincie in dit opzigt niet in twijfel kan worden getrokken.

Den heer *Ackersdijck* komt de zaak nog al twijfelachtig voor. Dat de Prov. Staten die magt hebben ten opzigte van het provinciale beheer van wegen, is gegrond; maar hier geldt het een speciale zaak, een afzonderlijk belang. Nu is het wel wenschelijk, dat de hoofden van het gemeentebestuur verpligt kunnen worden de polderbesturen bij te staan, maar toch zeer twijfelachtig of dit kan geschieden, omdat het hier geen stedelijk of provinciaal, maar een heemraadschappelijk belang geldt. Men zou anders ook andere ambtenaren dergelijke verpligting kunnen opleggen; men zou bijv. de ambtenaren van den waterstaat of finantieele beambten funktien kunnen opleggen, die niet behooren tot hunnen werkkring, nuttig worden geacht voor het waterschap. De dijkgraaf kan voorzeker altijd bevoegd zijn, om de inlichtingen te vragen, maar de burgemeester kan ook zeggen, dat behoort niet tot het gemeentebestuur, dat ligt buiten mijne funktien, en het komt Spr. bedenkelijk voor, bij provinciaal besluit dien ambtenaar ter beschikking van den dijkgraaf te stellen.

De *Voorzitter* blijft met den vorigen Spr. van meening verschillen. De heer *Ackersdijck*, zegt Spr., is van meening, dat het hier eene speciale zaak geldt, en Spr. gelooft dat iedere zaak dat is. Spr. is echter van meening, dat het hier juist een algemeen belang geldt en dat het belang van het waterschap sekundair is, en het nu in behandeling zijnde onderwerp niet van lokalen maar algemeenen aard is. Wanneer het gemeente-bestuur door Prov. Staten belast wordt, om in het algemeen prov. belang dienstig te zijn, dan gelooft Spr., dat Prov. Staten daartoe de magt hebben.

De heer *Broers* kan de bezwaren van den heer *Ackersdijck* niet deelen en stemt in met vele argumenten van den Voorzitter. Spr. gelooft, dat de prov. wetgevende magt bevoegd is met betrekking tot het waterschap alles te regelen, wat tot welzijn van dat ligchaam strekken kan. Wanneer men nu zegt, dat Burgemeesters bij magte zijn inlichtingen te geven en bijstand te verleenen en die noodzakelijk worden gevorderd, dan gelooft Spr. dat de Burgemeesters verpligt kunnen worden die te geven, en dat de Prov. Staten bij magte zijn, die verpligting op te leggen.

De heer *Huydecoper* zegt, dat de argumenten, welke hij wilde aanvoeren, grootendeels reeds gebezigd zijn, doch zal nog een enkel woord ter bestrijding van den heer *Bastert* zeggen. De bevoegdheid is reeds in art. 52 erkend. Spr. hecht bovendien bijzondere kracht aan dit artikel, vooral, omdat de keuren, die op deze punten kunnen bestaan, niet genoegzaam de betrekkingen tusschen het kollegie en de gemeente-besturen zullen aanwijzen. Spr. beschouwt dus de zaak als van het hoogste belang, ofschoon hij er niet voor zou zijn de veelvuldige werkzaamheden van den burgemeester met nieuwen te vermeerderen. Het dijkkollegie, zegt hij, heeft regt om inlichtingen te vragen en de burgemeester is wel degelijk verpligt die te geven. De korte tijd, dat Spr. lid is geweest van het kollegie van den Lekdijk, heeft Spr. overtuigd, dat de noodzakelijkheid daartoe kan overkomen.

De heer *Bastert* wijst nu de vergadering op art. 138, waar diezelfde bevoegdheid wordt toegekend aan het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden, en dat wel zoo sterk mogelijk uitgedrukt, want er staat »die besturen zijn verpligt die inlichtingen te geven." Sp acht dit waterschap van het grootste belang, ma ziet niet in, dat tusschen de wetgevende bevoegdhei der Staten omtrent dit en andere reglementen ve onderscheid bestaat, en gelooft, dat de vergaderin zwarigheden zal maken, om in andere later te make reglementen de hoofden der gemeente-besturen zu een last op te leggen.

De heer *Ackersdijck* had gaarne krachtiger argumenten gehoord, want hij is nog niet overtuigd. Ui oude keuren, zegt Spr., kan men geene bevoegdhe putten. De vraag is of het bevel aan de burgemeesters om werkzaamheden voor het waterschap te verrigten, niet van een ander gezag moest uitgaan da van provinciale Staten, en als hieromtrent twijfel bestaat, zal het toch wel een punt van genoegzaam belang zijn om Gedep. Staten op te dragen de Hoog regering er opmerkzaam op te maken, dat die kwesti ter vergadering was voorgekomen, en er de aandach op te vestigen, opdat zij bij het opmaken van eene nieuwe wet niet wierd voorbijgezien.

De heer *van Beeck Calkoen* neemt de vrijheid den heer *Ackersdijck* eene opmerking te maken, die hij zich jegens andere leden niet zou veroorloven, om den schijn niet te hebben van te veel op woorden te letten, doch welke van gewigt wordt met betrekking tot een spreker, die de taal zoo goed verstaat als de vorige. De heer *Ackersdijck* heeft namelijk bij voorkeur het woord *polders* gebezigd, en dit gelooft Spr. is eene miskenning van het publiek-regterlijk karakter van het waterschap, om dit duidelijk te maken zal Spr. een oogenblik het historisch terrein betrekken. De eerste wording van het hoogheemraadschap van den Lekdijk is bepaald van hooger autoriteit uitgegaan. De landsheer benoemde den dijkgraaf, en sprak van »mijn, onze dijkgraaf," en dat heeft niet het privaat-regterlijk karakter van onze vereenigde vertegenwoordiging van private belangen, maar is het uitvloeisel van openbare magt. De kontributie wordt door lasten van overheidswege opgelegd, en dit heeft dus een publiek karakter. Oudtijds zijn de keuren meer onmiddelijk uitgegaan van de Statenvergadering, thans bestaat er weder een meer onmiddelijk verband tusschen het provinciaal gezag en het kollegie, vroeger was men langzamerhand tot meer zelfstandigheid gekomen dan wenschelijk is. Als men de instelling van den Lekdijk als openbaar belang erkent, moet zij ook door de openbare magt ondersteund en geholpen worden.

De heer *Ackersdijck* zegt den vorigen Spr. voor deze toelichting dank. Hij is het met hem eens omtrent den historischen oorsprong van het hoogheemraadschap en de gewigtige plaats, die het staatsregtelijk heeft ingenomen, doch zou hem in bedenking geven of er niet zekere misvatting bestaat, wanneer men dat zoo uitsluitend op de Lekdijk-waterschappen toepast. Alle groote waterschappen in N. Holland, Zeeland en elders hebben datzelfde karakter gehad, en in belangrijkheid behoeven de dijken van de Howdibossche en Westkapel, die den oceaan afkeeren, voor den Lekdijk niet achter te staan. Wanneer hij het woord *polder* gebruikt heeft, was dit niet om in het minst af te dingen van den rang, dien het hoogheemraadschap toekomt. Doch wat ons tegenwoordig staatsregt betreft, bestaat er eigentlijk geen verschil, en men zou, zoo ver hem bekend is, dienen aan te nemen, dat alle waterschappen gelijk staan.

Art. 72 wordt nu voorloopig aangenomen.

De *Voorzitter* deelt nu mede, dat bij den aanvang der werkzaamheden van de vergadering onderscheidene stukken betrekkelijk de grensregeling van het dijksressort zijn ingekomen en gesteld in handen der Komm. Die Komm. heeft bezwaren in het volvoeren der haar opgedragen last, om namelijk de vergadering daarop te dienen van advies, wijl het onmogelijk is zich hangende deze beraadslagingen met die taak te belasten. Zij heeft dus verzocht dat die taak aan eene andere Komm. wierd opgedragen. Ingevolge hiervan noodigt Spr. de heeren *Metelerkamp*, *v. Veersen* en *Bastert* uit in de nieuwe Komm. zitting te nemen.

Spr. stelt nu voor de vergadering te schorsen tot Dingsdag ten 11 ure.

Dienovereenkomstig wordt besloten.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.